1942 március 13 péntek

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 59 sz. KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ Ára: 12 fillér

Kállay miniszterelnök a változatlan külpolitikáról, a bolsevizmus elleni küzdelemről, belpolitikai programjáról és a zsidókérdésről

Ausztrália sorsa megpecsételődött,

ha nem kap segítséget - Ceylont kiűrítik - Ostromállapot Brazíliában

A »Debrecen« tegnapi számában már jelentettük, hogy Brazilia háborús készülődéseket tesz. Most újabban azt jelentik Rio de Janeiroból, hogy Vargas braziliai elnök kihirdette az ostromállapotot. Ez a meglepő intézkedés az első eredménye annak, hogy az elnök teljhatalmat kapott »minden intézkedés megtételére azok ellen, akik a nemzet biztonságát veszélyeztetik«.

A Német Távirati Iroda diplomaciai tudósítója szerint Kelet-Azsiának, mint nyersanyagszállítónak teljes kiesése után az Egyesült Államok a nyersanyagszállítás terén a többi amerikai nemzet támogatása nélkül sok tekintetben tehetetlen lenne. A levelező megállapítja, hogy egyre világosabban látszik, hogy az Egyesült Államok Dél-Amerikában is határozott későbbi célt követnek. A legfeltűnőbbek azok a hírek, amelyek szerint a braziliai part legkeletibb részét, vagyis Natalt, katonailag kiakarják építeni. Nem kétséges, hogy a pánamerikai szolidaritás leple alatt és a nyugati földgömb együttes biztonságának jelszavával Braziliát is be akarják fogni az Észak-amerikai Egyesült Államok politikai és gazdasági szekere elé, — zárja jelentését a tudósító.

Az amerikai ügyekről szólva megjegyezték a Wilhelmstrassén, hogy Brazilia tiltakozott Berlinben amiatt, mert német tengeralattjárók néhány héttel ezelőtt elsüllyesztettek három braziliai hajót. Azt azonban, hogy német részről milyen álláspontra helyezkedtek a tiltakozásra vonatkozóan, titokban tartják. Kijelentették: nincs tudomásuk arról, hogy Brazilia újra diplomáciai lépést akarna tenni, mert mostanában **egy negyedik hajóját is elsüllyesztették.**

Az USA katonai akciójához tartozik még, hogy — mint Washingtonból jelentik, — a venezuelai partok közelében lévő **Holland-Curacao szigetet** amerikai csapatok szállták meg.

TOZSO AUSZTRÁLIÁRÓL ÉS JAPÁNRÓL

Tozso japán miniszterelnök a japán országgyűlésen mondott beszédében hangsúlyozta, hogy Hollandindia és Rangoon eleste után **most már Ausztrália és India áll szemben a japán haderővel.** Ha Ausztrália nem változtatja meg eddigi magatartását, akkor elkerülhetetlenül osztozni fog Hollandkeletindia sorsában. **Indiában** a japán kormány véget akar vetni az angolszász befolyásnak — mondotta Tozso többek között — és eljött az idő, hogy megvalósítsuk ezt a jelszót: **Indiát az indiaiaknak**, ami régóta titkos vágya négyszázmillió hindunak.

Tozso mint hadügyminiszter közölte, hogy a japánok a háború kitörésétől március 10-ig több mint 210 ezer ellenséges katonát fogtak el. A japán hadsereg ezenkívül 1600 repülőgépet pusztított el és 2100 ágyut, 190 ezer puskát, géppuskát, 28 ezer páncélos tehergépkocsit és vasúti kocsikat zsákmányolt. Mint mondotta a miniszter — ezek az adatok még »tetemesen javulni fognak«, mihelyt számbaveszik a Rangoon bevétele után szerzett zsákmányokat. **A hollandindiai ipar berendezései és egyéb fontosságú építményei aránylag kevés kárt szenvedtek és a holland hatóságok kötelezték magukat, hogy fenntartás nélkül együtt dolgoznak a japánokkal a szigetvilág újjáépítése érdekében.**

AUSZTRÁLIA HELYZETE

A római »Piccolo« című lap Liszszabonon át érkezett newyorki jelentés alapján ismerteti Allan Raymondnak, a Newyork Herald Tribune ausztráliai külön tudósítójának jelentését, amely az Egyesült Államokban igen nagy feltűnést keltett. Ha az Egyesült Államok — írja Raymond — **harminc napon belül nem küldenek megfelelő számú repülőgépet Ausztráliába, az ausztráliai szárazföld sorsa megpecsételtnek tekinthető.** Egy pillanatnyi vesztenivaló idő sincs. A japánoknak Ausztrália északnyugati partjain többezer négyzetkilométernyi területen van módjukban berendezkedniök és előkészíteniök a szárazföld virágzó délkeleti része ellen irányuló támadást. Az ausztráliai csapatok létszáma és fegyverzete nem felel meg a helyzet követelményeinek. Az ausztráliaiak minden reményüket az Egyesült Államokba vetik és tudják, hogy nem várhatnak semmit sem Angliától, amely maga is segítségre szorul.

HIR AUSZTRÁLIA KÜLÖNBÉKE KÉRÉSÉRŐL

A buenos-airesi rádió szerdán azt a hírt közölte, hogy az ausztráliai kormány különbéke javaslatot tett Japánnak. Közelebbi részleteket az argentinai rádió nem közölt. Ezt a hírt semmilyen más oldalról nem erősítették meg és éppen azért a legnagyobb fenntartással kell fogadni.

CEYLON SZIGET

felé is süvít a háború szele. Colombónak Ceylon sziget fővárosának parancsnoka elrendelte a város kiürítését, — jelenti az angol hírszolgálati iroda. — Az asszonyoknak és gyermekeknek, valamint állami alkalmazottaknak el kell költözniök.

Knox amerikai haditengerészeti miniszter közölte, hogy ezentúl nem szabad nyilvánosságra hozni az elsüllyesztett amerikai hajók nevét és titokban kell tartani az amerikai hajóveszteségekről szóló adatokat.

PAPEN A JÖVŐ HÉTEN UTAZIK BERLINBE

Mint berlini jólértesült körökben mondják, von Papen ankarai német nagykövetnek már bejelentett berlini útjára elérelathatólag a jövő héten kerül sor.

CRIPPS INDIAI UTAZÁSÁT

tartják Berlinben a legérdekesebb politikai eseménynek. Az egész német sajtó hosszasan foglalkozik az angol helyettes miniszterelnök útjával, amely csak megerősíti a német politikai körökben azt a vélekedést, hogy az indiai probléma Rangoon eleste után **az egész mostani háború egyik legfontosabb kérdésévé vált** és ma legfőbb gondja a brit birodalomnak.

Német és semleges megfigyelők körében igen nagy feltűnést keltett az amszterdami Algemen Handels-

Német tengeralattjárók 17 ellenséges hajót süllyesztettek el amerikai vizeken

Egy tengeralattjáró benyomult Port Castries kikötőjébe

A német véderőfőparancsnokság közli: Német tengeralattjárók **észak- és középamerikai vizeken** végrehajtott hadműveletei újabb nagy eredményekre vezettek. Elsüllyesztettek 17 ellenséges kereskedelmi hajót, összesen 109 ezer tonna ürtartalommal, valamint egy nagy őrhajót és egy tengeralattjáróvadászt is. Egy tengeralattjáró benyomult a Santa Lucia brit szigeten lévő Port Castries belső kikötőjébe és elsüllyesztett két nagy hajót, amelyek a rakpartnál állottak. Egy harmadik hajót a sziget előtti tengerrészen süllyesztett el.

A csatornában német gyorsnaszádok erősen biztosított ellenséges hajókaravánt támadtak meg és elsüllyesztettek két gőzöst összesen 5000 tonna tartalommal. Skócia keleti partjainál német hadirepülőgépek megrongáltak egy kereskedelmi hajót középürméretű bombáikkal.

Az amerikai vizeken végrehajtott vállalkozások során különösképp kitüntették magukat az Achilles és a Niko Klaussen sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt álló tengeralattjárók. (MTI)

Tengelyrepülők támadása angol flottaraj ellen a Földközi tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye: Mechilitől keletre felderítő osztagok között vívott újabb ütközetek a mi javunkra végződtek. A tüzérségünk tüzelése alá vett ellenséges páncélgépkocsik részben elpusztultak, részben visszafordulásra kényszerültek.

A tengely légi kötelékei igen élénk tevékenységet fejtettek ki Kirenaika egén és Málta szigete fölött. Hat ellenséges repülőgépet lelőttek, ugyananynyit a földön felgyujtottak és ismételten eredményes találatokat értek el fontos katonai célpontokon.

Egy olasz tengeralattjáró nem tért vissza támaszpontjára.

Felderítőink észreveltek és állandóan követtek egy nagyobb angol hajóalakulatot, amely ellen torpedóvető repülőgépeink csütörtökön délután a Földközi-tenger keleti részén több egymást követő hullámban támadást intéztek.

A hadműveletet siker koronázta: három cirkálót súlyos találat ért: egy közülük elsüllyedtnek tekinthető. A támadást azután német repülőgépek és tengeralattjárók megismételték és két másik ellenséges egységet biztosan eltaláltak.

A német hadijelentés közli: A Földközi-tenger keleti részében egy brit hajóhadkötelék súlyos veszteséget szenvedett. Olasz torpedóvető repülőgépek három brit cirkálót találtak el, német harci repülők pedig egyet. Egy másik cirkálót német tengeralattjáró rongált meg súlyosan torpedótalálatával.

FONTOS TUDNIVALÓK

Ma kezdődik az új kenyér- és liszt jegyek kiosztása.

Ábraktakarmány-igénylés fejőstehenek részére.

TÓKÉS FOTO
»PÜSPÖKI PALOTA«

blad cikke az angol gyarmati politikáról. A cikk szerint Churchill felvetette azt az eszmét, hogy az indiai kérdésben támadt ellentétek áthidalásaképpen Roosevelt az indiai néphez szózatot intézne, miként annakidején Wilson elnök az emlékezetes 14 pontjával tette s ab ban garantálná India dominiumi rangját a háború befejezése után. Churchill abban reménykedik, hogy az indiai nép megelégednék Roosevelt biztosítékával.

Cripss utazásának, a holland lap szerint, az a kettős célja, hogy megnyugtassa Indiát és az indiai népet befogja Nagybritannia háborújába. Kérdés azonban, hogy lesz-e sikere Sztalin bizalmas barátja törekvéseinek.

BOMBAY — HADITERÜLET

A Daily Telegraph azt jelenti az indiai Bombayból, hogy a várost zsúfolásig megtöltik a legkülönbözőbb népekhez és osztályokhoz tartozó menekültek. Nincsen Bombayban egyetlen üres szoba, de ágy sem. Az élelmiszerellátás kérdése nap mint nap súlyosabbá válik. A várost már haditerületnek tekintik Mindenütt lázasan készülnek a védelemre. A polgári légvédelem 9000 tagját mozgósították. Munkások ezrei dolgoznak óvóhelyek és védőárkok építésén.

ANGOL CSAPATOKAT SZÁLLITANAK INDIÁBA

Kairói jelentések szerint a gyorsan haladó burmai japán hadműveletek és az Indiát fenyegető veszedelem arra kényszerítették Auchinleck tábornokot, hogy még a libiai arcvonalon való felhasználás előtt kivonja a nyugategyiptomi felvonulási területről azokat a csapatokat, amelyeket Rommel ellentámadásának elhárítására szállítottak sürgősen Egyiptomba januárban Szíriából és Egyiptomból. Ezeket a kötelékeket most Izmailiában behajózzák.

Bagdadon át angol csapatok áramlanak Irakba délfelé, hogy Indiába szállítsák őket.

Egyiptomi katonai körökben azt mondják, most már szó sem lehet arról, hogy az Indiába való csapatszállítások után az angolok támadást hajthassanak végre Közel-Keleten. Kairóban azt hiszik, hogy a japán hadműveletekre való tekintettel a brit közelkeleti hadsereg védekező magatartásra lesz kénytelen szorítkozni.

SZOMBATON INDUL KUJBISEVBE AZ ÚJ JAPÁN NAGYKÖVET

Naotako Sato, a szovjet kormányhoz kinevezett új japán nagykövet március 14-én indul el Shimonosekiből Kujbisevbe. Útjára Goro Morichima követ is elkíséri. Sato nagykövet már elutazott Tokióból, hogy új hivatala elfoglalása előtt ősi szokás szerint a japán shinto-vallás legfőbb szentélyéhez zarándokoljon.

JAPÁN TÁBORNOK A SZOVJET MAGATARTÁSÁRÓL

A japán hadsereg napján tartott beszédében Kenryo Sato vezérőrnagy a Szovjet-Unió jövendő magatartásának kérdését is érintette. Nem lehet kétséges — mondotta —, hogy a szövetségesek megkísérlik a Szovjet-Uniót is belevonni a Japán elleni háborúba, hogy Kelet-Szibériát és a tengerparti szovjet tartományt Japán elleni támadó hadműveleteiknél támaszpontul használják fel. A szónok ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy véleménye szerint a nyugati nagy német nyomásra való tekintettel Sztalin nem lesz olyan ostoba, hogy a britek számára kikaparja a gesztenyét a tűzből. **Ha ezt mégis megkísérelné, a Szovjet-Unió kétségtelenül elvesztené tengerparti tartományát.**

Kállay Miklós első miniszterelnöki beszéde pártjában

Budapest, március 12. A MÉP csütörtökön este rendkívül népes pártértekezletet tartott, amelyet igen nagy érdeklődés előzött meg, mert ez alkalommal mondotta el **Kállay Miklós** bemutatkozó beszédét. **Kállay Miklós** miniszterelnököt és kormányát, nagy lelkesedéssel fogadták.

Lukács Béla országos elnök megnyitó beszéde során sajnálattal emlékezett meg **Bárdossy László** miniszterelnöknek betegsége folytán történt lemondásáról. Hangsúlyozta, hogy **Bárdossy** László beírta nevét a magyar történelembe, még pedig történelmünk olyan lapjára, amely a nemzet felemelkedését örökíti meg. **Annak a reményének adott kifejezést, hogy Bárdossy László megrongált egészsége rövidesen helyreáll és őt a nemzet szolgálatában viszontlátjuk. Meleg szavakkal köszöntötte ezután Kállay Miklós** miniszterelnököt. Emlékeztetett azokra az időkre, amikor a miniszerelnök, mint földmivelésügyi miniszter minden erejével a magyar mezőgazdaságot és ezen keresztül a nemzet jobb sorsát szolgálta, majd annak a biztos hitének adott kifejezést, hogy a miniszterelnök tudásával akaraterejével és tapasztalatával tovább vezeti a pártot azon az úton, melyet számára a szegedi programm és a magyar fajvédő gondolat jelöl ki.

Nem lesz változás a külpolitikában, Bárdossyt visszavárják a külügyminiszteri székbe

Azután **Kállay Miklós** miniszterelnök mondotta el bemutatkozó beszédét.

— Az a körülmény — mondotta többek között —, hogy hiánytalanul a régi kabinetteil jelenik meg, hiánytalanul jelenti a régi kabinet irányzatát is alapelveiben és világnézetében egyaránt. **A külügyminiszteri széket nem töltötte be, mert mindvégig reménykedik és mindent elkövet, hogy felgyógyulása után a külügyminiszteri széket az arra legméltóbb Bárdossy László töltse be, aki az alatt az aránylag rövid idő alatt, amelyet a magyar életben itthon töltött, tüneményesen emelkedett s olyan érték és tényező lett, akit a magyar élet többé nem nélkülözhet.**

— Mély meggyőződésen és meg nem változtatható akaraton kívül az a körülmény is, hogy kormányombam a volt kormány tagjai foglalnak helyet és hogy Bárdossy Lászlót várom vissza a külügyminiszteri székbe, biztosítéka és záloga annak, ami természetes, hogy **nem lesz változás Magyarország külpolitikájában,** hanem töretlenül állunk azon a vonalon, amelyen nem becsületes ember az, aki meginog. Helyünk nem lehet másutt, mint ahová az elmúlt világháború utáni politikánk állított, **Németország és Olaszország mellett,** azon a vonalon, amelyen soha ingás, bizonytalanság a magyar kormányzatban, de a magyar életben sem volt. Állásfoglalásunk és döntésünk nem újkeletű, helyünkről már akkor döntöttünk, amikor Németország és Olaszország még nem voltak szövetségesek, amikor Németország még nem volt a világ legnagyobb hatalma, Olaszország pedig csak indulóban volt a diadalmas fasizmus útján.

A mi sorsunk az orosz harcmezőkön dől el, ott kell lenni nekünk is

Nem lennénk magyarok, nem lennénk méltó utódai az európai kultúrába és civilizációba beolvadt, de mindig független maradt elődeinknek, ha nem állnánk ott, ahol a küzdelem a keleti barbarizmus ellen folyik, ahol meg kell védenünk a kereszténységet, ahonnan a nagy magyar ideálok beteljesülését várhatjuk. Ami sorsunk az, orosz harcmezőkön dől el, értünk harcol ott minden katona, ott kell lenniink nekünk is, mert magyar becsületünk nem engedheti, hogy értünk, nélkülünk mások harcoljanak. Ez a harc, ez a háború szabja meg a kormánynak elsősorban a feladatkörét. A bolsevizmus elleni küzdelembe kell itthoni politikánkat és munkánkat szolgálatba állítani.

Belpolitikában Gömbös Gyula 95 pontja alapján

Áttérve a belpolitikai kérdésekre kijelentette, hogy Gömbös Gyula magyarságának, világnézetének, álmainak harcosa és szolgálója kíván lenni. Ma is Gömbös Gyula 95 pontjának az alapján áll, amelynek kidolgozásában maga is részt vet, ezt tekinti politikai hitvallásának. **Feltétlen híve a parlamentáris kormányzásnak,** működésében a párt bizalmára kíván támaszkodni. Igen **fontos feladatának tekinti a közrend fenntartását, amelyet azonban nem lehet egyedül, csak rendészeti tényked**ssel biztosítani, **hanem mindent el kell követni a szociális haladás terén is.**

A zsidókérdésről és — földbírtokokról

— A szociális teendők vonalába sorozom a zsidókérdést is. A zsidóság asszociációs lény, úgyis mint tömeg, s mint egyén és ha megvonjuk bármely országban a lényeget, azt kell megállapítanunk, hogy a dolgok végső kifejlődésében kártékonyak voltak. Helyre kell hozni azt a szociális igazságtalanságot, amelyet a zsidóság szereplése nálunk az ország gazdasági létének szociális kiegyensúlyozottságában, — mint eltolódást eredményezett. A zsidóság gazdasági visszaszorítása legalább az általános keretbe, alapfeltétele a magyar nép gazdasági előbbrejutásának.

Áttérve a zsidó földbirtokok kérdésére, kijelentette, hogy egyik első feladatának tekinti azonnali és maradék nélküli kisajátítását és miután ennek gyors végrehajtását a fennálló nehézkes végrehajtási szabályok akadályozzák, **már a jövő hét során törvény javaslatot nyujt be, amely az eljárási és a zsidó ingatlanok értékbecslési szabályainak megváltoztatásával, valamint a jogorvoslati lehetőség szűkítésével módot ad arra, hogy a zsidótörvény hatálya alá eső ingatlanok a legrövidebb időn belül keresztény kézre legyenek juttathatók.**

„Behívót kaptam, a frontra kell állnom"

Hangsúlyozta a továbbiak során, hogy a kormányának a tagjaival már átbeszélte tárcájuk fontosabb ügyeit, megvannak a tervei és elhatározásai, ez alkalommal azonban rövid az idő ahhoz, hogy mindent sorra vegyen, ha pedig egyes kérdéseket ragadna ki, ez a többi, épp oly fontos kérdés elhanyagolását jelentené.

Az államfő bizalma, a törvényhozás megértése és a Ti támogatástok az, amire egy kormányzat felépülhet. —, mondotta a miniszterelnök beszéde végén. Ami képességet az Uristen adott, amit a szülői házból magammal hoztam, amit egy életen át láttam és tanultam, azt mind a nemzet szolgálatába állítom.

— Nem akartam, nem kerestem ezt a helyet, behívót kaptam, a frontra kell állnom. Hűséget esküszöm és Tőletek azt kérem, hogy jöjjetek velem, fejezte be beszédét a miniszterelnök, akinek szavait a párt tagjai hosszantartó tapssal és éljenzéssel fogadták.

Lukács Béla országos elnök biztosította a miniszterelnököt a párt hűségéről és ragaszkodásáról s támogatásáról.

Apolló filmszinház.

Általános közkívánatra tovább is

Kísértés

Karády Katalin, Bulla Elma, Nagy István és Hajmássy Miklós mélyhatású, nagysikerű filmje.

CSAK 16 ÉVEN FELÜLIEKNEK

A csendesóceáni háború

A japán főhadiszállás csütörtökön kiadott közleményében megerősítette, hogy március 9-én a brit-újguineai Balamuanál és Laenél japán csapatok szálltak partra.

Jelenti továbbá a főhadiszállás, hogy a japán csapatok Új-Guinea megszállott területei ellen intézett egyik ellenséges légitámadás során, amikor az ellenséges kötelékek összesen 60 repülőgéppel támadtak, négy gépet lelőttek, a többit elűzték.

Közlik továbbá, hogy a japánok partraszállásánál két kisajátított hajó és egy csapatszállító vagy elsüllyedt, vagy zátonyra futott.

A schenectadyi rádióállomás közlése szerint a japán csapatok fenyegetik a Ranguntól 240 kilométerre északra fekvő Taungngu városát.

Sidneyből jelentik, hogy szerdán tizenkét japán nehézbombázó intézett nappali támadást Port Moresby ellen.

A Sidney Morning Herald tudósítója szerint, ez már a tizenegyedik légitámadás Moresby városa ellen, amióta a japánok partraszálltak Új-Guinea pápua-vidékén. A japán repülők csak katonai célokra dobtak bombát.

A La Nacion rio-de-janeirói jelentése szerint a 81.235 tonnás »Queen Mary« angol szemelygőzös, amely a világ harmadik legnagyobb hajója, tízezer angol és amerikai katonával befutott a rio-de-janeiróikikötőbe. A hajó három napig tartózkodott a kikötőben és azután ismeretlen irányban kifutott az Atlanti óceán déli részébe.

LEGUJABB

A Popolo di Roma Sanghajból jelenti, hogy Washingtonból odaérkezett hírek szerint úgy látszik, **a szövetségesek expedíciós hadsereget küldenek Madagaszkár megszállására.** A Franciaországhoz tartozó sziget megszállását azzal indokolnák, hogy lépésük életbevágóan fontos az angol-amerikai tengeri szállítások biztosítása szempontjából.

Washingtoni jelentés szerint Summer Welles a sajtóértekezleten kijelentette, hogy a francia kormány a leghatározottabban biztosította arról, **hogy Madagaszkár francia marad.**

Washingtoni hírek szerint a Karibi-tengeren egy közepes brit cirkálót és egy szövetséges tehergőzöst, amelynek nevét nem ismerik, elsüllyesztettek.

Bangkoki távirat szerint a 2 millió 100 ezer lakosu Kalkuttából (India) **514 ezer ember elköltözött.**

Az United Press newyorki jelentése közli, hogy a Szovjet-Uniónak az északiráni tartományokra bejelentett területi követelései fokozták az irányválságot. A rádióhír szerint államcsíny is lehetséges.

Vígszinház mozgó

MA UTÓLJÁRA!

Tolsztoj: „Az élő halott" című regényéből készült francia filmremek:

Névaparti nász

Gaby Morlay és Victor Francen a főszerepben.

Holnap: EGY TÁL LENCSE. Jegyelővétel!

Hlatky Endre nagyváradi főispán, Soós polgármester Debrecen és Nagyvárad történelmi és jelenlegi kapcsolatairól

Lelkeshangulatú »Nagyváradi est« Debrecenben

Debrecen közönsége nagy szeretettel és lelkes ünneplléssel fogadta és köszöntötte Nagyvárad vezetőférfiait: **Hlatky Endre** főispánt és **Soós István** polgármestert, akik előadást tartottak a Dérimúzeum zsúfolásig megtelt dísztermében a tegnap rendezett nagyváradi-est keretében. Az előkelő közönség soraiban megjelent vitéz **Beregfy Károly** hadtestparancsnok, **Kölcsey Sándor** polgármester, **Zöld József** h.-polgármester, **Kiss József** tankerületi főigazgató, **Makkai Sándor, Tankó Béla, Vasady Béla** egyetemi professzorok és sok társadalmi kiválóság. A kitünően sikerült estet a MTE debreceni és nagyváradi osztálya rendezte.

Dr **Kölcsey Sándor** polgármester Debrecen város közönsége nevében szeretettel üdvözölte Nagyvárad illusztris képviselőit, akik azért jöttek, hogy a **Szent László-hét rendezése alkalmából a debrecenieket meghivják Nagyváradra.** Huszonkét évig — mondotta Kölcsey — hivatlan vendég terpeszkedett Várad falai között. Alig ocsudott fel Várad elaléltságából, máris országos kultúrális hetet rendez, amin megérzik az az elementáris eleven erő, mely **Nagyváradot mindenkor szellemi és gazdasági téren az ország egyik legjelentősebb helyévé avatta.** Kivánjuk, hogy sikerük legyen és Isten áldása kisérje a testvérvárost.

Viharos taps köszöntötte dr **Soós István** váradi polgármestert, aki megköszönte a szíves üdvözlést s megnyitotta az estet.

— **Debrecen és Nagyvárad, a Tiszántúl két hatalmas városa, testvéri érintkezésben voltak egymással évszázadokon keresztül.** A történelem másodszor juttatta Váradnak azt a szomorú sorsot, hogy idegen rabságban sinylődjék. Először 1660-ban Ali basa rohanta meg és 32 évig élt ott a magyarok nyakán. **Várad értékeit akkor Debrecenbe mentették át. A második idegen megszállás 1919. április 20-án, húsvét másodnapján következett be és 1940. szeptember 6-ig tartott.**

Dr **Soós István** ezután ismertette a román megszállás alatt Várad lakosságának helyzetét, mint **szem- és fültanú rendkivül érdekes adatokkal világította meg a románosító politikát.** Egyházi, kultúrális, ipari és kereskedelmi téren mutatott rá a románok megszállásának hatásaira Váradon. Jellemző, hogy 1940 telén 64.000 pengőt kellett Váradnak inségmunkára költenie, **olyan nyomorúságot hagytak a románok maguk után. Minden terror ellenére is Nagyvárad lélekben és szívben magyar maradt Debrecennel a testvéri kapcsolatokat a jövőben is fenn akarjuk tartani.** Több történelmi forduló teszi megokolttá, hogy Nagyváradon Szent László hetet rendeznek, nagy kultúrális ünnepségekkel Baráti kézszorítással hívom meg erre Debrecen közönségét. Jöjjetek debreceniek olyan szeretettel hozzánk, amilyen szeretettel mi jöttünk most hozzátok. **Fogja meg az erősebb testvér a nagy betegségből felépült gyöngébb testvér kezét. Adjon Isten Debrecennek szép és nagy jövőt, hogy fejlődhessen, haladhasson, polgárságának jólétére.**

Meleg ováció volt a válasz a polgármester meghivására.

Utána **Pásztor Lajos** Arany János „Szent László" című költeményét szavolta el, nagy hatást keltve.

Rendkivül nagy érdeklődés előzte meg **és hosszantartó taps köszöntötte dr Hlatky Endre váradi főispánt,** aki a Várad és Debrecen közti történelmi kapcsolatok rendkivül gazdag és igen érdekes sorozatát ismertette.

— **Nagyvárad és Debrecen Magyarországnak két szoktekintetben különböző, más és más rendeltetéssel biró városa** — mondotta többek között. — Debrecen református, Várad katolikus jellegü. Nem hiába nevezik Váradot Erdély kapujának, sokszor osztozott Erdély tragédiájában, de dicsőségében is. **Debrecen és Várad egymásra utaltan, egymást kiegészítve foglalt és foglal helyet ma is a nemzet történelmében és jelenében.**

Különösen sok érdekességet foglalt magában **Hlatky Endre** főispán előadásának az a része, amely Debrecen életét érintette a múltban. Igy elmondotta, **hogy Debrecen önkormányzatának forrása az a Váradon kelt királyi okmány, amelyet Nagy Lajos ott irt alá. Azóta város Debrecen. Hasonlóképpen Nagyváradon irta alá a király a Debrecennek adott vámmentességről szóló okmányt is.**

Igy vezette végig a két város történelmi kapcsolatain hallgatóságát Hlatky Endre főispán, kinek beszédét egyre nagyobb figyelem és érdeklődés kisérte.

— **Még a közelmúltban is támadtak szoros kapcsolatok** — mondotta — **hiszen sok váradi menekült jött Debrecenbe és talált itt otthont és megélhetést. A két város egymást figyeli a bajok között és lesi, mikor tud a másikon segíteni.** Irodalmi kapcsolatok is feltalálhatók a két város között, sőt még a hírlapírás terén is található közös kapocs, volt olyan lap, amely Nagyvárad és Debrecen közös nevét viselte.

— **Nagyvárad új korszak előtt áll, amelyben pótolnia kell a román megszállás miatti kényszerű mulasztásokat.** Utol kell érnie önmagát, hogy méltó **legyen nagy versenytársához Debrecenhez. Minden nagyváradi örül hogy Debrecent megkimélte a Sors a megszállás gyötrelmeitől** Nincs senki Nagyváradon aki irigyelné a debrecenieket. Sok munka vár egymásrautaltan elvégzésre. — Azzal a kivánsággal fejezte be Hlatky Endre dr főispán értékes és érdekes beszédét, hogy kivánja, legyen az összefogás minél előbb a két város üdvére.

Szünni nem akaró tapsvihar fogadta a remek előadást, melynek elhangzása után **Gergely Ilona** Dóczi tanárnő aratott megérdemelt sikert, őszinte, mélyen átérzett hangon előadott költeményekkel, melyek mind Nagyváradra vonatkoztak.

Azután **Papp Lajos** a MTE nagyváradi alelnöke tartott nagyon élvezetes előadást Nagyváradról mint Erdély kapujáról. Az előadást szép színes vetítettképekkel kisérte.

Elnöki zárszó zárta be az estet, mely hatékonyan hozzájárult a Nagyvárad és Debrecen közötti kapcsolatok kimélyítéséhez.

Önérzetet kér a tisztviselőktől Kállay miniszterelnök

Kállay Miklós miniszterelnök csütörtökön délelőtt fogadta a miniszterelnökség tisztviselői karának a tisztelgését. A tisztviselők nevében bárcziházi Bárczy István államtitkár üdvözölte hivatalbalépése alkalmából az új miniszterelnököt.

Kállay Miklós miniszterelnök az üdvözlésre közvetlen szavakkal válaszolt és többek között a következőket mondotta:

— A magyar problémák és magyar gondok hordozóinak élén ama tisztviselői kar áll, amely nem egyszer tett tanubizonyságot arról, hogy minden időkben összeforrt a magyar történelmi gondolattal. Ezt kérem Tőletek: **önérzetet.** Önérzetet felfelé, elsősorban velem szemben. Mindig örültem annak — jól emlékeznek erre volt munkatársaim a földmüvelésügyi minisztériumban, — ha közülök bármelyik meg tudott győzni igazáról. Mert a tisztviselő akkor teljesíti hiven a kötelességét, akkor tesz valóban szolgálatot nemcsak az ügynek, amelyet képvisel, de az országnak is, ha a köteles engedelmesség gyakorlása előtt igyekszik meggyőzni a főnökét saját álláspontjának helyességéről.

Serédi hercegprímás: Nem minden irányzat felel meg minden nemzetnek

Nekünk magyaroknak van évezreden át kipróbált és bevált nemzeti és állameszménk

Budapesten a Szent István Társulat közgyülésén **Serédi** Jusztinián bíboros hercegprímás nagy beszédet mondott. Hangoztatta, hogy minden embert és minden nemzetet egyformán kell megbecsülni. Beszéde további során a következőket mondotta:

— Mind az emberek, mind pedig a nemzetek életében a lélek érdekei megelőzik a test érdekeit. Az emberek és nemzetek életében egyaránt a lelket illeti az irányítás és az uralom. **A nemzeteknél is elsősorban a lélek jogait kell értékelni.** Ilyenek az élethez és a kormányformához való jogon kívül a keresztény és nemzeti szellemhez, a vallásos és tudományos élethez való jog. Jobban kell becsülni azt a nemzetet, amely értékesebb polgárokból áll, továbbá azt, amelynek ielke, szelleme jobban megfelel Isten akaratának, belső szervezete és egész közélete pedig a polgárok igazi érdekeinek. A nemzetek lelkét, szellemét különböző korokban természetesen különböző eszmeáramlatok befolyásolják. Idevonatkozóan meg kell állapítani, hogy **nem minden irányzat felel meg minden nemzetnek,** mert ami az egyiknek talán jó, az a másiknak esetleg nem megfelelő, sőt káros is lehet. Ezért ezekből más nemzeteknek eszszerűen csak azt szabad átvenniök, ami nekik is megfelel és ebből is csak azt veszik át, amit átvenni a maguk jószántából akarnak. Ami már most bennünket, magyarokat illet, **nekünk idegen eszmék átvételére nincs is szükségünk, mert van nekünk évezreden keresztül kipróbált és mindig bevált sajátos eszményünk: a szentistváni nemzeti és államesz-me,** amelynek lényegéhez a keresztény osztálynézet is hozzátartozik.

— Ugyanez a helyzet a nemzetek belső szervezetére és kormányformájára is. Az egyház e tekintetben nem köti híveit semmiféle meghatározott szervezethez, vagy kormányformához, hanem csupán azt kívánja tőlük, hogy olyan szervezetet vagy kormányformát ne mozdítsanak elő, amelynek programja ellentétben áll az Isten törvényeivel és a közösség, valamint a polgárok igazi érdekeivel.

— Különösen vigyáznunk kell arra, hogy **egyik nemzet értékét a másik kárára túl ne becsüljük, továbbá, hogy se az egyén érdekeit a köz, se a köz érdekeit az egyén rovására túlzásba ne vigyük.** Az előbbi túlzás a köz bomlasztására, az utóbbi az egyén elnyomására vezet és végeredményben a köznek is kárát okozza.

Az árhivatal figyelmeztetése a textilvásárlókhoz

A külföldről behozott textiláruk árai jóval magasabbak az itthon előállított textilárukénál. Egyes külföldi cikkek például háromszorosan meghaladják árban a hazai gyártmányokat. Ezt a helyzetet igyekeznek egyesek kihasználni azáltal, hogy a hazai gyártmányokat külföldi áruk gyanánt adják el. Az árhivatal a feljelentések alapján erélyes nyomozást folytat és vizsgálattal fog gátat vetni a visszaéléseknek. A fogyasztóközönség helyesen cselekszik, ha az eladótól olyan blokkot kér, amelyen fel van tüntetve az eladott áru származási helye.

Képkiállítás
Ferenc József-ut 59.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Március 15-i ünnepélyek Debrecenben

Debrecen ifjúsága és társadalma hagyományos lelkesedéssel készül március 15-ének megünneplésére. Ezen **a napon lengjen minden házon a háromszínű lobogó.** Ezúton hivjuk fel a háztulajdonosokat, hogy a nemzeti ünnepnapon tüzzék ki a nemzeti zászlót.

Mint jelentettük a **debreceni ifjúság** a Turul Szöveség debreceni kerületének rendezésében tart nemzeti ünnepélyt, 10 órakor a Kossuth szobornál, utána ünnepi felvonulás a központi egyetemig ahol 12 órakor a díszudvaron lesz ünnepély. Itt az ünnepi beszédet Zachár Gyula dr jogikari dékán mondja, a Werböczy B E patronusa.

A debreceni **Repülő Klub** vasárnap délelőtt fél 12 órakor a nyulasi repülőtéren rendez hazafias ünnepélyt. Beszédet mond dr Bókay Zoltán alelnök és dr Stepper Károly titkár. Viezer Fáy Aladár saját szerzeményü repülőversét adja elő. Az ünnepélyre a vitorlázó repülőket ezúton is meghivják.

A Svetits intézet ifjúsága Árpádházi Boldog Margit születésének 700. éves évfordulója alkalmából március 15-ét az áldozatos hazaszeretet gondolatának szenteli. Ennek jegyében szombaton és vasárnap félöt órai kezdettel az intézet új tornatermében előadja Ujházy Gy. „Szent Margit legendája" című misztériumjátékát.

Az Egyetemi Altisztek és Alkalmazottak Önképző Egyesülete vasárnap este félnyolc órai kezdettel az egyetemi könyvtár nagy olvasótermében rendez hazafias ünnepélyt.

A Tűzharcos Szövetség kivonulási osztálya a cserkészkerület elnökségével együttesen vasárnap félnyolcórai kezdettel megemlékezési estet és bajtársi vacsorát rendez.

A Gazdakamara üdvözölte a Kormányzóhelyettes Urat és Kállay miniszterelnököt

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara csütörtökön tartotta első elnöki tanácsülését **vitéz Horthy István** kormányzóhelyettessé történt megválasztása óta.

Gróf **Dessewffy** Aurél elnök indítványára a kamara elnöki tanácsa a kamarakerület kilenc törvényhatósága gazdaközönségének nevében is táviratilag üdvözölte a Kormányzóhelyettes Urat Őfőméltóságát és magas tisztségében kifejtendő munkásságára az Isten áldását kérte.

Örömmel üdvözölte a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara — örökös **tiszteletbeli elnökét is nagykállói Kállay Miklóst,** — Magyarország miniszterelnökévé történt kinevezése alkalmából a Tiszántúl gazdatársadalmának nevében is.

Szabadkán is önként jelentkeznek katonáknak a végzett diákok

A szabadkai kereskedelmi iskola IV. évfolyamának növendékei az érettségi után önkéntes katonai szolgálatra jelentkeztek. A szabadkai gimnáziumban hasonló mozgalom indult meg.

Hungária filmszínház
Ma először! Csak felnőtteknek!
Budapest kirobbanó sikere!
GOLL BEA, az új fiatal magyar táncesoda első filmje:
Halálfánc
Partnerek: Lázár Mária, Uray Tivadar, Somlay, Perényi, stb.
Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor!
HÍRADÓ!

Az egyházkerületi tanács távirati úton üdvözölte vitéz Horthy István Kormányzóhelyettes Urat

Tegnap délelőtt tartotta meg a tiszántúli református egyházkerület D. dr **Révész Imre** püspök, egyetemi tanár és báró **Vay László** főgondnok elnöklésével tanácsülését. A püspök Bibliát olvasott és imádkozott.

A tanácsülést báró **Vay László** főgondnok nyitotta meg. Lelkes és meleg szavakkal emlékezett meg a történelmi eseményről, mely az országház kupolacsarnokában folyt le, amikor az országgyűlés közfelkiáltással vitéz **Horthy Istvánt kormányzóhelyettessé választotta.**

— Úgy érzem — mondta többek között a főgondnok —, hogy amikor a magyar törvényhozás **a trianoni csonka ország talpraállítása terén sohasem el nem múló érdemeket szerzett Kormányzó Urunknak tehermentesítésére férfiúvá nőtt fiát állították oda segítőtársul, akkor ez a magyar Gondviselés akaratának visszatükrözése volt.**

— Ma, amikor az egész világ lángokban áll és amikor mi is a bolsevizmus ellen döntő ütközetre készülünk fel, **megnyugtató örömmel látjuk, hogy csak bátor akarattal lehetett az országot szebb jövőre kormányozni. Ezért megnyugtató mindenkire, hogy a Kormányzó Úrnak és fiának kézszorítása az ország egységének megbonthatatlanságát szolgálja.**

— **Vitéz Horthy István nagy és erős egyéniséget hozott magával, de ezenfelül kötelességtudást, fiatal energiát, munkaszeretetet, valamint külsőségektől mentes közvetlenséget s ezek a tulajdonságai mind reményt váltanak ki a magyarokból.** Amikor új elhivatottságának küszöbén az egész ország bizalommal és szeretettel fogadja és üdvözli, akkor a tiszántúli református egyházkerület, amely **Horthy Istvánban egyházunk hű fiát is köszöntheti, ennek a bizalomnak és szeretetnek nyilvánításából első helyen kér részt az üdvözlők sorában** és a Mindenható Isten áldását kéri reá. A mai egyházkerületi tanácsülésünkből a megválasztott **Kormányzóhelyettes Urat, vitéz Horthy Istvánt távirati úton üdvözöljük.** (Lelkes éljenzés.)

A tanács kimondta, hogy báró Vay László főgondnok megnyitó szavait jegyzőkönyvében megörökíti.

Gróf Tisza Lajos a kocsordi ősi kastély egy részét kis paraszt gyermekek és suhancok nevelésére adta oda

Kegyeletes megemlékezés az evangéliumi keresztyén lelkű igazi sáfárról az egyházkerületi tanácsülésen

Kegyeletes megemlékezés történt tegnap délelőtt az egyházkerületi tanácsülésen **gróf Tisza Lajos, a legnemesebb lelkű főurak egyikének haláláról. Uray** Sándor egyházkerületi főjegyző mutatta be a tanácsnak Tisza Lajos haláláról szóló értesítést és terjesztette elő a határozatot a megemlékezésről:

— A tanácsülés — mondta — mély megilletődéssel vesz tudomást Tisza Lajos gróf haláláról. Fenkölt jelleme, mély keresztyén vallásossága, **hosszas kereszthordozásában alázatos türelme, a szegények és árvák gondját nagy bőkezűséggel felkaroló szeretete,** egyháza iránti hűsége, emlékét ércnél maradandóbb táblára vésték fel. Emlékét kegyelettel örökítjük meg az egyházkerületi tanács jegyzőkönyvében és a gyászoló családhoz részvétiratot intézünk.

D. dr. Révész Imre püspök méltatta gróf Tisza Lajos életét.

— A Tisza-név egyházkerületünk történetével legalább kétszázadra visszamenőleg össze van forrva. Azon történelmi nevek egyike, amelyek a bennük sugárzó fényesség mellett azt a bennük sötétlő kísértést is magukkal vonják, hogy a név birtokosa megelégedjék azzal, hogy ő ennek a névnek birtokosa és annak a névnek fényéhez a maga részéről semmit se igyekezzék kapcsolni. A Tisza-név Magyarországon párt- és osztályszempontok szerint értékelt jelszóvá is lett és a legújabb időkben újra meg újra észreveszi az ember azt, ami úgy másfél évtizeden keresztül többé-kevésbbé szünetelt Magyarországon, hogy a feudális osztályuralmat vagy ahogyan legújabban olvassuk: a zsentri uralmat előszeretettel kapcsolják összeszokott a Tisza-névvel. Ezzel szemben rá kell mutatnom arra, hogy **gróf Tisza Lajos, minden időknek ez az egyik leghivebb és legbölcsebb evangéliumi sáfára** a maga családi nevét, rangját, örökségét és vagyonát nem tekintette — mint az frás mondja: — »ragadománynak«, hanem mindenestől fogva olyan sáfári bizománynak, amellyel neki az Örökkévaló trónja előtt nemcsak egyszer, a végítéletkor hanem **naponként be kell számolnia.** Az a **Tisza Lajos,** akinek a nevét és családja **nevét** — természetesen nem az ő, hanem örökké emlékezetes bátyjával kapcsolatosan — az osztályuralom említéséül szokták emlegetni, **az a Tisza Lajos valósággal szétdarabolta magát, lelkét, családi vagyonának jelentős részét az általa mindennél forróbban szeretett magyar nép és magyar kisemberek érdekében. Se szeri, se száma azoknak a kicsi, népi magyar családoknak, melyeket az ő hasonlíthatatlanul önzetlen odaadása és magát szüntelen fogyasztó áldozatkészége állított be a magyar társadalom hasznos és folyvást emelkedő tagjai közé.** Talán még nem mindenki tudja, hadd mondjam meg én, hogy **a már súlyos betegnek utolsó cselekedetei, melyeket sehol sem doboltak és trombitáltak, az volt, hogy a kocsordi ősi kastély egy részét a szatmári egyházmegye népfőiskolájának szabad rendelkezésére bocsátotta, drága, villogószemű kis magyar paraszt gyermekeket és suhancokat szállásolt és kosztolt ott és terjesztette ki rájuk atyai szivének mindennapos gondjait.** Jól mondta róla valaki, a hálának egy gyönyörű virágát téve sírjára, hogy a magyar társadalom jerikói utasainak az út szélén vérbe-fagyva heverő nyomorult kisemberekne**k senki nem volt olyan krisztusi szamaritánusa az elmult évtizedekben, mint a mindenestől evangéliumi keresztyén Tisza Lajos.** Emléke legyen örökké áldott.

Gázlámpára akasztotta fel magát a Csapó-utcán egy mezőőr

A rendőr szedte le nyakáról a hurkot

A Csapó-utcán az egyik gázlámpa alatt a földön fekve ittasan találta az őrszemes rendőr Kiss József, a Vásártér közelében lakó 47 éves mezőőrt, akinek nyakára volt hurkolva a nadrágszíj és annak vége a gázlámpa tartójára erősítve. Valószínűleg a sima vasoszlopon megcsúszott a szíj és így esett a földre Kiss József, anélkül, hogy komolyabb baja történt volna.

A rendőrségen kihallgatták Kiss Józsefet, aki elmondotta, hogy öngyilkos akart lenni. Szerinte ez nem tekinthető különös dolognak, mert ő valahányszor ittas, mindig öngyilkos akar lenni. Beteg ember, epilepsziás rohamai vannak. Kiss Józsefet, miután megígérte, hogy nem kísérel meg újból öngyilkosságot és nem fog sokat inni, elengedték a rendőrségről.

Ma kezdődik meg az új kenyér- és lisztjegyek kiosztása

A körzeti irodák ma kezdik meg az új kenyér- és lisztjegyek s a pótjegyek kiosztását. A torlódás megelőzése végett a jegyek átvételére egy-egy napra 400 háztartás van beosztva. Ma, pénteken mindegyik irodában az 1—400 naplótétel számú könyvecskék bemutatói kapnak új jegyeket. E naplótételszám a régi jegyek fedőlapjára tintával van fölírva. Az új jegyek átvételéért délelőtt 8—2, délután 4—6 óráig lehet jelentkezni.

A jelentkezéskor be kell mutatni a jelenlegi kenyér- és lisztjegyeket és pótjegyeket, a háztartás rendőri bejelentőlapját, termelőknek a gabonalapot, — s be kell nyujtani a háztartás feje által kiállított (zöld színű) **igénybejelentési lapot,** amelyeket a dohánytőzsdékben darabonként 4 fillérért lehet beszerezni.

Mindezek azért szükségesek, mert miután elveszett és ellopott jegyek is vannak forgalomban s hamis jelentkezések is előfordulnak, az új jegyek kiadásánál elővigyázattal kell eljárni.

A testi munkásoknak és nehéz testi munkásoknak új igazolást bemutatni **nem kell,** csupán a régi pótjegyeket kell felmutatni.

A háztartások a jelentkezéskor az új jegyeket **nyomban megkapják.** Azok, akik a beosztásuk szerinti napon valami ok miatt nem jelentkezhetnek, jegyeiket a hó végétől kezdve bármikor átvehetik Polgármester.

Debreceni gazdatiszt félmilliós külföldi öröksége

Egy romantikus szerelem története

Érdekes, romantikus örökségről beszéltek az utóbbi napokban Debrecenben. Arról volt szó, hogy **egy fiatal debreceni gazdatisztre Németországban élő ismerőse 300 hold földbirtokot hagyott.** Az örökség köré a fáma szerint egy szerelmi történet színes szálai fonódnak. A »Debreczen« munkatársa utána járt a felröppent hírnek és sikerült megállapítania, hogy a félmillió pengős külföldi örökség boldog tulajdonosa ifj. **Anduska** József gazd. szakiskolát végzett gazdatiszt, Nyil ucca 12. szám alatti lakos, akivel az Arany Bika üvegtermében folytatott beszélgetésünk során feltárult a regényes, valóban nem mindennapi érdekességű história minden részlete.

Ifj. Anduska József eleinte szabadkozott, nem akart nyilatkozni az örökség ügyéről. Végül sikerült meggyőznie az ujságírónak és a következőkben mondotta el az örökség nem mindennapi érdekességű történetét.

— A mult esztendőben Budapesten voltam hivatalban és ott **megismerkedtem egy németországi földbirtokos 18 éves leányával, aki pesti rokonainál töltötte a nyarat.** Ismeretségünk mind bensőségesebbé vált, megszerettük egymást. Aztán történt egy epizód, mely nagyon közel hozta hozzám a lány Németországban élő édesapját is, **ugyanis Pesten az Apponyi téren életem kockáztatásával sikerült megmenteni a lányt, akit csaknem elgázolt a villamos...** Ezt az esetet a leány megírta édesapjának, aki ismeretlenül is egyik meleghangú levelet a másik után intézte hozzám...

— Aztán a nyár elröppent, a lány hazament Németországba azzal, hogy rövidesen visszajön édesapjával együtt és akkor majd sok megbeszélni valónk lesz egymással... A végzet azonban úgy hozta, hogy erre a megbeszélésre soha nem került sor... Néhány héttel hazatérése után a lány megbetegedett és ezután levelei már a kórházból jöttek, egyre szomorubbakká váltan. Műtétet hajtottak végre rajta és december 22-én édesapjától kaptam **az értesítést, hogy meghalt...**

— A megdöbbentő tragédia híre már Debrecenben ért és ezt követte néhány hét mulva egy újabb levél, mely közölte hogy **az apa január 20-án követte leányát a sirba.** Nem tudom mi történhetett, milyen dráma játszódhatott le a lány ravatala körül, milyen erő taszította az életerős 55 éves férfit halálba... Valami olyan emberfeletti bánat szakadhatott rá egyetlen gyermekének halála miatt, amit nem bírt elviselni...

— Március 8-án jött aztán a meglepő fordulat... hivatalos értesítést kaptam, hogy **az édesapa egész vagyonát, 300 hold németországi földbirtokát végrendeletileg nekem hagyományozta...** Nem akartam elhinni a hivatalos értesítésben foglaltakat, felutaztam Budapestre, ahol közölték, hogy már a végrendelet végrehajtóját is kinevezték... Ez az én örökségem romantikus története, az aranyló romantika mögött azonban a gyász és végzet komor színei húzódnak meg...

Terveiről kérdezzük ifj. Anduska József gazdatisztet, aki kitünő szakember hírében áll, a szakiskolát is kitüntetéssel végezte.

— Terveim? — mondotta. — Míg az örökség-ügy lebonyolítódik, egy környéki uradalomba megyek állásba, hogy gyakorlatomat kibővítsem. Aztán megkísérlem eladni az ottani birtokot és itt vásárolni földet...

Megtudjuk, hogy a németországi földbirtokos végrendeletének, melyben meghalt gyermeke egyetlen szerelmére hagyta minden vagyonát, van egy érdekes kikötése. Azt kívánja leendő örökösétől, hogy mielőbb nősüljön meg és ha leánya születik, keresztelje meghalt gyermeke nevére Gittának.

A regénybeillően érdekes, kedvesen romantikus örökség félmilliós vagyonhoz juttatta ifj. Anduska Józsefet, aki az örökség birtokában is szerényen, tehetséggel nagy terveket akar megvalósítani abból a vagyonból, amit a sors váratlan ajándékként kezébe adott.

Nagy érdeklődést fog kelteni a Mezőgazdasági Kiállítás kisállat bemutatója

A mezgazdasági kiállítás egyik leglátogatottab része mindenkor a baromfi csarnok, amely színes és változatos voltánál fogva egyaránt érdekli a vidéki s a városi lakosságot.

Különösebb érdeklődésre tarthat számot a víziszárnyas csoport, amely méreteiben meg fogja haladni az előző évek bemutatóit. A kacsa és a liba tenyésztés jelentősége a mai hús- s zsír ellátási viszonyok mellett nagyot emelkedett, mind többen és többen kezdenek foglalkozni e hasznos állatok tenyésztésével. Nagyon jó alkalom kinálkozik a vásáron a kiindulási alapul szolgáló tenyésztörzsek, vagy vérfrissítő anyag beszerzésére, mert azon az ország legkiválóbb tenyészetei vesznek részt.

A galambkiállítási csoport nagy fajtagazdagságával ugyancsak széleskörü érdeklődést fog kelteni. Különösen népes lesz a házinyulkiállítási rész, amelyen természetesen az angoranyulak fognak vezetni. Az angoranyul tenyésztés mind nagyobb jelentőségre tesz szert, rendkivül fontos nyersanyagot szolgáltató gyapjútermelése folytán. De nem marad el jelentőségében a húsnyulak csoportja sem.

A kiállítást szervesen egészíti ki a különféle kisállattenyésztési eszközök, ketrecek, angorakészítmények stb. bemutatója, valamint a gödöllői m. kir. baromfitenyésztő kisérleti tangazdaság által bemutatásra kerülő szemléltető és oktató anyag.

A II-ik számu gazdasági népiskola

A kishegyesi úton tágas kert veszi körül azokat az épületeket, amelyekbe fiúk és leányok járnak közelről és távolról, hogy serdülő korukban azokhoz az ismeretekhez jussanak, amikre az életben olyan nagy szükségük van.

Kurdy Sándor igazgató, akivel jó néhány esztendeje együtt jártunk a nyiregyházi gimnáziumba, szivesen fogad hivatali helyiségében. Elmondom, mi járatban vagyok. Szeretnénk tudni, hogy a mindennapi tanulás mellett, mivel foglalkoznak gyakorlatilag a növendékek. A munka két tagozatban folyik tájékoztat az igazgató. A fiúknak a tavasz nyilásával indulhat meg a gyakorlati munka, tanitás, de a leányoknál most is folyik a gyakorlati életre való nevelés. Az a munka, melyben a lányok gyakorlattal mélyitik ki elméleti tudásukat. Vajjon mi lehet ez ? **Lévay Irén** tanárnö ad felvilágositást erről nagyon előzékenyen. Együtt lépünk be a tanterembe, ahol fehér kötényes és fityulás leányok mosolyogva dolgoznak, vagy inkább sürögnek, forognak az asztal konyha, körül. Szemem megakad a nagy táblán felirott dolgokon. Mai ebéd 20 személyre pöszméte leves, töltött tojás tarhonyával és ösmagyar rétes. — Alatta számvetés, végösszeg 9 pengö 31 filler, egy személy ebédje tehát 46 fillérbe kerül.

Ez év januárjától három csoportba gyüjtve, minden héten szerdán és csütörtökön főzésben, sütésben való jártasságot tanulnak a leányok. A harmadik osztályban. Arra is rögtön feleletet kapok, hogy miért van három fogás. Ez hozzátartozik a gyakorlathoz, mert máskép egyfogásos ebéd készitésével nagyon sok időt venne igénybe a kiképzés.

Ehhez az oktatáshoz anyagi támogatással is hozzájárul az állam, Debrecen városa és maga az iskola. Amit meg is érdemelnek ezek a jövendöbeli magyar polgárnök, akik kevésből és nagy takarékossággal főznek itt az iskolában és otthon is, ahol kipróbálják iskolai tanulmányaikat.

A fősúly azon van tehát, mit lehet a mai viszonyok között is helyesen felhasználni, illetve megfőzni. A főzésen kivül megtanulják az asztalterítést, a felszolgálást, tálalást és a társadalmi életben megfelelö módon való étkezési módot. Gyakorlatban megtanulják a háztartási munkához tartozó ruhanemüek, asztalterítök stb. kimosását és a mosogatást is. Megemlítjük, ami természetes is, hogy amit főznek el is fogyasztják. Van gazdaasszony, gazda, bevásárló, felszolgáló, stb.

Az igy gyakorlatilag elkészitett ebéd készitési módját füzetükbe jegyzik és megörzik, hogy alkalomadtán felhasználják. A mosolygó arcok komollyá válnak, mikor asztalhoz ülnek, mert imádkoznak, aztán felszolgálja, illetve a föztét felkinálja a készitő. Hangosan kell megnyilatkozni kinek-kinek jó e az étel.

Ám azért magyar lányok, hogy a vendégszeretetben is jártasságot nyerjenek. Vendég is érkezik, aki megdicséri öket. Nem kirakatmunka ez, ami ebben az iskolában folyik, nem mükedvelö szórakozás, de sokkal komolyabb a magyar női hivatás fejlesztése a gyakorlatban. Jó háziasszonyá, jó anyává nevelni, a vágyakozó leányok színes seregét. A bemutatkozott leányok között vannak kisgazda, iparos és földmüves szülök gyermekei. E munka nagyban elösegíti a jövő Magyarországának kiépitését a tüzhely körül is, hiszen a családi életben okosan felhasználni Istennek adományait a legelső feladat. — Elbúcsúzom a kedves útmutatóktól azzal, hogy megnézem a fiúk munkáját is a természet ölén, ahol ma minden talpalatnyi földet be kell vetni és helyesen megmüvelni. **(si.)**

A pápa koronázási évfordulója

Róma, március 12. A Sixtus-kápolnában csütörtökön a Szentatya jelenlétében ünnepélyes Te-Deum volt XII. Pius pápa megkoronázásának harmadik évfordulója alkalmából. A Szentatya, aki fején az arany tiarát viselte, díszes hordszéken vonult be a kápolnába s fogadta a híborosok jókivánságait. A sokaság percekig melegen ünnepelte a pápát. Az évforduló alkalmából igen sok államfőtől és kormányfőtől érkezett jókivánságokat kifejező távirat a Vatikánba. (MTI).

Jövő csütörtökön mutatkozik be az új kormány a képviselőházban

A képviselőház csütörtöki ülésén **Szinyey-Merse Jenő** alelnök maga és alelnöktársa, vitéz Törs Tibor, valamint a tegnap megválasztott tisztikar nevében köszönetet mondott a Ház bizalmáért. Ezután a bizottságok újjáalakitására került sor.

Különösen érdekesen alakult a külügyi bizottság. Az eddigi 46 tag helyett 50 tagot választott a képviselőház és mint új tagok Árvay Árpád, Baky László, Bocsáry László, Donáth György, Gosztonyi Sándor, Huszovszky Lajos, vitéz Jaross Andor, Koráni Elemér, Mikó Imre, Nagy Iván, Péchy László, Popovics L. Milán, báró Szentkereszthy Béla, Szőllősy Jenő, gróf Teleki Béla, gróf Teleki Mihály, Tildy Zoltán és Vita Sándor kerültek be a bizottságba. A régi bizottsági tagok közül kimaradtak: Bajcsy-Zsilinszky Endre, Balogh Artur, Csia Sándor, gróf Bethlen György, Kövér Gusztáv, Pál Gábor, Peyer Károly, vitéz Somogyváry Gyula és Vajna Gábor.

A földmüvelésügyi, pénzügyi, közgazdasági és társadalompolitikai bizottság tagjainak számát hatvanra emelték fel.

Szinyey-Merse Jenő napirendi javaslatára elhatározta a Ház, hogy március 19-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor tartja legközelebbi ülését, amelyen a további teendőkről határoz. Az elnök a Ház tudomására hozta, hogy **az új kormány ezen az ülésen mutatkozik be.**

Jeney professzor gümőkórellenes oltóanyagot állitott elő

A Debreceni Orvosegyesület tudományos ülése

A Debreceni Orvosegyesület csütörtökön este tartotta ezévi negyedik tudományos ülését a belklinika tantermében. Az ülésen dr **Kettesy Aladár** professzor elnökölt.

Az előadások előtt dr **Orsós J. Imre** bőrgyógyász professzor néhány súlyos égési sérülést mutatott be, ahol speciális kezelési eljárását alkalmazta.

Dr **Csilléry András** sztomatológus professzor a fiatalkori rosszindulatú állcsonti daganatokról tartott betegbemutatással és színes vetitéssel tarkitott előadást, melyhez dr **Almássy György**, dr **Borsos-Nachtnebel Ödön** és dr **Hütti Tivadar** szólt hozzá.

Dr **Jeney Endre** professzor gümőkórtani kutatásainak újabb eredményeiről számolt be. Részletesen ismertette kisérleteit, melyek szerint **májkivonatok adagolásával a szervezetet nagyobb védekező erővel ruházhatjuk fel a gümőkór-bacillusok ellen. Jeney professzor olyan oltóanyagot állitott elő, mely** — mint az állatkisérletek igazolják — **gümőkórellenes védőoltásra alkalmazható, sőt a betegség gyógyitásában is nagy segitségére lehet az orvosoknak.**

Az előadáshoz dr **Kettesy Aladár** szólt hozzá.

Árvíz nem fenyeget, de az Alföldön feltörő talajvíz okoz nagy bajt

Súlyos a helyzet Békésben, Csanádban és Szeged környékén — A vadvizes vidékekről kiköltöztetik a lakosságot

Dr Bárczay János m. kir. földmüvelésügyi államtitkár, országos árvízvédelmi kormánybiztos jelenti:

A Duna emelkedő vize a jeget a folyam egész magyar szakaszán megmozgatta. Csaknem egyidejüleg indult a zajlás a német birodalom határmenti felső szakaszon Budapest mellett és a Dráva-torok alatti alsó szakaszon is. A Duna mellékfolyóin — az Ipolyt és a Drávát kivéve — általában áll a jég, veszélyt azonban nem okoz. A Tisza jege nagyrészt már levonult. A Tisza mellékfolyói általában alacsony vizállásúak, a jelentékenyebbek mind jégmentesek.

A helyiv általában a hó olvadása következtében részben a talajból feltörve mind nagyobb mértékben jelentkezik. Különösen súlyos a helyzet Csanád megyében és a szomszédos békésmegyei területeken és azonkivül az úgynevezett szegedi vadvizes vidékeken. A lakosság kilakoltatása és az ingóvagyonok megmentése nagy körültekintéssel folyik.

70.000 hold áll viz alatt Hódmezővásárhely határában

Ismeretlen tettesek átvágták egy főcsatorna gátját.

Hódmezővásárhely napok óta árvízveszedelemben van. A városban kihirdették a készültségi állapotot és állandóan tart a harc a Szárazér csatornájának gátján az áradattal.

Ezelőtt három nappal ismeretlen tettesek nagyobb kiterjedésben elvágták a szárazéri főcsatorna gátját.

Ettől kezdve a felgyülemlett viz szakadatlanul zuhog, megállithatatlanul folyik a város határára.

Hetvenezer katasztrális holdnyi föld áll viz alatt, azonban az árvízveszély folyon nő és az elszabadított viztömeg egyre több és több holdat borit el

A városi közerő nem bizonyult elegendönek a további veszély megakadályozására, ezért katonaság segitségét kérték.

Hódmezővásárhely külterületein az árvízveszélyre való tekintettel segélyközponokat állitottak fel. **Már eddig többszáz embert kilakoltattak.** A menekülteket a városba szállitották s az iskolákban helyezték el. Az egész városban készültséget rendeltek el.

Lázár Mária, aki a legtöbbször volt angyal a színpadon, ma Debrecenben játszik

Lázár Mária, a magyar színjátszás legnagyobb értékeinek egyike, tegnap délben a budapesti gyorsvonattal megérkezett Debrecenbe, kétnapos vendégjátékra. A nagyszerü müvésznö a pálya udvarról egyenesen a Csokonai Színházhoz ment és megérkezése után negyedórával már próbált is az **„Angyalt vettem feleségül"** darabból.

— Egyik legkedvesebb szerepem ez — mondotta a DEBRECZEN munkatársának. Budapesten az első bemutatója alkalmával hatvanszor, a második alkalommal, amikor zeneszámokkal megtüzdelték és a mostani formájában mutatták be, kilencvenszer játszottam... en suit. Ezenkivül még nem is számitottam bele a vidéki vendégjátékokat ami szintén 40—50 előadást tesz ki.

— Ami azt jelenti, hogy a magyar szinpadon senki sem volt olyan sokszor és hosszasan angyal, mint a müvésznö, — vetettük közbe.

— Hát körülbelül...

— Most játszom harmadszor Debrecenben — folytatta az interjut Lázár Mária — eddig hála Istennek mindig telt házak mellett. Nagyon szeretem Debrecent, azért is érzem talán olyan otthon magamat ebben a városban, — mert itt van a nyirségi birtokunk közelében, ugyanaz a zamatos beszéd üti meg a fülemet. Valami jó hazai hangulat fog el itt.

— Különben most járom a vidéket tervszerüen. A jövö héten Szegedre megyek, ahol Kardoss Gézánál a „Bécsi gyémántok"-ban játszom. Uj darabban csak akkor lépek fel, ha valami jó, nekem való szerepet találok. Inkább járom az én igazi szerepeimmel a vidéket, ahol szeretnek, mint egy nem nekem való szerepben lépjek fel. Mert soha nem a darab bukik, hanem mindig a müvész.

A filmszerepekre terelödik a szó.

— „Az egy éjszaka Erdélyben" filmemet már Debrecenben is látták. Most jön ki a „Magdolna" és a „Haláltánc", bár ez utóbbiban úgy érzem nem jól fotografáltak.

A szünet véget ért, Lázár Mária megy vissza a próbára. Egy nagyszerü müvészegyéniség tölti be a szinpadot, minden szava élet és mély, szuggesztiv müvészet. Amellett csupa aranyos közvetlenség. Maguk a partnerek is legszivesebben tapsolnának. Nekik azonban nem lehet.

De majd a közönség.

Visszavert szovjet támadások

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonal különböző szakaszain az ellenség ismételt támadásai szerdán is eredménytelenek maradtak. Saját támadásaink és rohamcsapatvállalkozásaink során több helységet bevettünk és az ellenségnek nagy veszteségeket okoztunk.

A 17. gyalogezred március 10-én támadásával többszörösen fölényben lévő ellenséges erőket vert szét, amelyek készenléti állásban voltak.

A légierő eredményesen támogatta a földi harcokat, hullámszerü támadásokat hajtott végre a szovjet utánpótlás ellen és bombázta Szebasztopol és Kercs kikötöberendezéseit.

Olcsó gyümölcsízt ad husvétra a közellátási miniszter

A közellátási miniszterium helyenként egyszer megjelenő tájékoztató lapot adott ki, melynek első száma most jelent meg. A Közellátási Értesitő beköszöntőjét **Győrffy-Bengyel Sándor** közellátási miniszter irta azzal, hogy a közellátási ujságot azért adták ki, hogy időről időre részleteiben megmagyarázzák, ismertessék a közellátás biztositására kiadott intézkedéseket és rendeleteket. Termelőnek, gazdának, iparosnak, kereskedőnek, a gazdasági élet minden részesének szólnak ezek a tájékoztatások, de segitő kezet nyujtanak a hatóságoknak is.

Az első szám egész sereg érdekes közellátási tudnivalót közöt a legutóbb kiadott közellátási rendelkezésekkel kapcsolatban. Cikksorozatot kezd a világ gazdasági életét rendszabályozó intézkedésekről. Majd jelenti, hogy a húsvéti ünnepekre a közellátási miniszter megismétli a karácsonykor bevezetett olcsó **gyümölcsízakciót**, amelynek során tésztába való édességgel látják el az arra legjobban rászorult szegény embereket. Az ország területén három napon belül irják össze a szükségletet.

A Közellátási Értesitő a „Közellátás levelesládája" címmel külön rovatot létesitett, amelyben minden közellátási vonatkozású kérdésre és érdeklődésre a legrészletesebben válaszol.

A magyar főiskolás vivók vereséget szenvedtek Olaszországban

Pádua, március 12. Szerdán este a magyar főiskolás vivók szerencsétlen csatát vivtak az olasz főiskolásokkal a Sala Regioneban. Nedeczky, Németh és Palócz összeállitású főiskolás kardvivó csapat 5:3 arányú vereséget szenvedett. A párbajtőrben a két nemzet főiskolás vivóinak küzdelme 4:4 arányú döntetlennel végződött. Az olaszok kérésére a magyar főiskolások törversenyt is vivtak, annak ellenére, hogy erre nem készültek fel. A magyarok Palócz, Berzsenyi és Kovács felállitásban küzdöttek és 5:0-ás vereséget szenvedtek.

— **Egy jól öltözött leányt elütött a vonat.** Csütörtökön a déli órákban a gödi vasúti állomáson egy Pest felől jövő tehervonat elütött egy jól öltözött 25—28 év körüli leányt. A leány anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt.

HIREK

„DEBRECZEN“
szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u 1. (Bikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fill., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata márc. 7-én reggel 8-tól, 14-én reggel 8-ig: „Kigyó“ Piac ucca 31. telefon: 30.95. „Tisza“ Péterfia 61. telefon: 24-52. „Csillag“ Árpád-tér 1. telefon: 29-32. „Szentháromság“ Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. telefon: 17-09. — „Mátyáskirály“ Nyilastelep, telefon: 32-01. szám.

De régen is volt...

Tavaszi szellő fuj a tájon
Halk sóhajjal szobámba téved,
Tavaszi szellő mult időkről
Fülembe suttog mult meséket.
Tavasz volt akkor is szerelmes
Ezer virág fakadt a réten,
Mikor először jártam erre
De régen is volt, hej de régen.

Egy szőke lányka volt a társam
Együtt tépdestük a virágot,
Az az hogy én téptem le azt is
Amit a szőke lányka látott.
És minden egyes szál virágért
Egy édes csókja volt a bérem,
Akkor tanultam meg szeretni,
De régen is volt, hej de régen.

Tavasz van ismét rügyfakasztó
Tavasz, amely szivembe surran,
De több oly édes hő szerelmet
Ez a tavasz nem csal ki onnan.
Ez a tavasz más, más az illat
És más a napsütés az égen,
Csupán a refrén az maradt meg
De régen is volt, hej de régen.

WIZER FÁY ALADÁR.

— **A református egyház március 15-i hivatalos ünnepi istentisztelete** délelőtt 9 órakor lesz a befütött Kistemplomban. A hatóságokat ezúton hívja meg az egyház vezetősége.

— **Szolnoki Jenő m. kir. gazdasági felügyelőt Debrecenbe helyezte a földmüvelésügyi miniszter** Ungvárról a debreceni és hajdúmegyei gazdasági felügyelőséghez. Az értékes, kiváló tisztviselő nagy nyeresége a debreceni felügyelőség tisztikarának.

— **Az új néprajzi múzeum megtekintése.** Az Iskolánkívüli Népművelési Bizottság ma délután fél 4—5-ig a Déri György ezredes néprajzi múzeum és a Thaly-szoba megtekintésére tanulmányi látogatást rendez. Vezetők: dr Lükő Gábor és dr Batogh István. Belépődij nincs.

— **Jó nyarat kapunk?** „Ha hideg a március, jó nyarat kapunk?“ — véli a néphit. Amennyiben igaz, úgy nincs ok panaszra. A március eddig elég hideg volt és legfőbb ideje, hogy napfényben, termésben bő nyár felé siessünk.

— **Felhivás.** Értesítjük bajtársainkat, hogy a debreceni statusquo ante izr. anyahitközség a március 15-iki hazafias istentiszteletet a Kápolnási uccai templomban reggel 9 órakor rendezi. Felkérjük bajtársainkat, hogy ezen az ünnepélyen lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Gyülekezés az emlitett templom udvarán, vasárnap reggel 8 óra 45 perckor. Hadviseltek Bizottsága.

— **A bilbaoi angol konzulátuson osztogatták Churchill és Sztalin beszédeit.** A spanyol rendőrség elkobozta a Sztalin beszédét tartalmazó nyomtatványokat, mert bolsevista propagandának tekinti azokat.

— **Megszemlélte Toulonban Pétain tábornagy** és Darlan tengernagy a Dunkerque csatahajót, mely nemrég tért vissza eredeti támaszpontjára.

— **Felakasztotta magát betegsége miatti elkeseredésében** Bene Antalné Katona Sára 42 éves földesi asszony és mire észrevették, meghalt.

A magyar gyümölcs zamata páratlan a világon

Dr Gulyás Antal igazgató előadása a Gyümölcstermelők Egyesületében

Az Arany Bika kistermében csütörtökön este tartotta második előadását a Gyümölcstermelők Egyesülete. A nagy érdeklődéssel várt előadást dr **Gulyás Antal** igazgató tartotta meg. Egyórás igen értékes előadásában megemlékezett a gyümölcstermelés nagy hasznáról és rámutatott a védekezés fontosságára. A munkát már meg kell kezdeni, mert a rügyeket pusztító bogarak már működnek .Részletesen ismertette a védekező eljárásokat, melyek a rügyeket, fákat és termést védik meg a pusztitástól. Szólt arról is, hogy kevés a rézgálic és rézpótlószereket hoznak forgalomba. Kijelentette, hogy a rézgálicot a növényvédelem területén nem lehet pótolni, legfeljebb segíteni lehet, hogy védelem nélkül mégse maradjanak a gyümölcsfák. A most használatos cinkgálicból nyolcszor annyi kell mint a rézből és még sincs az a védő hatása, mert súlyos lesz a nyolcszoros vegyítés. Nyolcszor kisebb a hatása, mint a rézgálicnak.

A permetezésekkel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a gyümölcsök épsége megkívánja a permetezést és az ép, szép gyümölcs a kivitel szempontjából igen fontos. Ha pénzbe is kerül a permetezés, de a több és szebb termés visszafizeti a munkát és permetező anyagot úgy, hogy a gazdának még haszna is lesz. A magyar gyümölcs megérdemli a védelmet, mert a zamata páratlan a világon. A háború előtt nagyban szállitották ide Észak-Amerikából az almát, gyönyörűek voltak, szép színűek, de ízetlenek. A magyar gyümölcs kiváló zamatával az élen jár a külföldi piacokon, ha védjük és vigyázunk rá.

Bejelentette az előadó azt is, hogy abban az esetben, ha a Déri-múzeum előadótermében rendeznek előadást, akkor vetített képekkel mutatja be a hallgatóságnak a gyümölcsösök ellenségeit, rovar- és gombakártevőit.

Az értékes előadást dr **Szentimrei Nagy Samu** elnök köszönte meg az előadónak az egyesület nevében.

— **A bajai felsőkereskedelmi iskola IV. osztályának valamennyi növendéke** csütörtökön délelőtt önkéntes katonai szolgálatra jelentkezett.

— **Az 50, 20 és 10 filléres nikkelérméket** az állami és egyéb közpénztárak csak március végéig fogadják el fizetési eszközként.

— **Bombabiztos páncélkamarában helyezték el az amerikai államokmányokat.** Newyorki jelentés szerint az amerikai függetlenségi nyilatkozat és az alkotmány eredeti okmányait a brit Magna Charta mellé biztonságba helyezték. A Magna Chartát tudvalevőleg 1939 késő őszén vitték Amerikába és egy bombabiztos páncélkamrában helyezték el.

— **A Papen-merénylet miatt 37 embert tartóztattak le Törökországban.** A Papen német birodalmi nagykövet elleni merénylettel kapcsolatban letartóztatottak száma 37-re emelkedett. Valószinű, hogy kiutasítják egyes balkáni államok ama állampolgárait, akiknek Törökországban nincs állandó foglalkozásuk. Ezenkivül felülvizsgálják azoknak az idegen eredetü egyéneknek iratait is, akik később szereztek török állampolgárságot.

— **Ismét kettős szerelmi dráma történt** Budapesten. A Károly-körúton az egyik bérházban Péterfi Pál házfelügyelő lelőtte báró Weisz Alfonz csinos 26 éves szobaleányát, majd öngyilkos lett. A házfelügyelőt a bezárt szobában a felesége találta meg, mellette volt a haldokló szobaleány. A búcsúlevélből, melyet a házfelügyelő irt, kiderült, hogy a házfelügyelő féltékenységében végzett szerelmével és bánatában lett öngyilkos.

— **Csacsi-tor Kunmadarason.** Egyes vidékeken, így Karcag környékén a lakosság hozzáfogott a szamárhízlaláshoz, így akarva segíteni magán, ha a disznózsirért esetleg sorba kell állni. Kun Szilveszter karcagi postaaltiszt kezdte meg a szamárhízlalást és minthogy az Olaszországban volt hadifoglyok bizonyították, hogy a szamárzsir kitünő és élvezetes, nagyon sok követője lett a leleményes postásnak nemcsak Karcagon, hanem a környéken is. Igy többek között Kunmadarason, ahol nemsokára szintén szamárordítás váltotta fel az ólakban a malacröfögést, mert a szamárzsirból nem kell beszolgáltatai és sorba sem kell állni érte. Bár a szamárhizlalást Karcagon kezdték meg, Kunmadaras mégis elvitte a pálmát, mert ebben a községben vágták le ezen a héten az első hizott szamarat és itt ütték meg az első csacsi-tori.

— **Cigányasszonyok tyúkot loptak.** Kovács Lajos cipész Szabolcs ucca 5. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen két ismeretlen cigányasszony ellen, aki fényes nappal bement az udvarára és onnan négy tyúkot ellopott.

— **Baranesy Gyula iparművész kétszer nősült, de egyszer sem vált el.** Kettős házasság miatt a nyiregyházai törvényszék elitélte 8 hónapi börtönre.

— **A borravalórendszer eltörlése mellett** törnek lándzsát a fodrászsegédek Budapesten. Haangsúlyozzák, hogy a mostani rendszer; amikor a kis fixfizetésü segéd rá van utalva a borravalóra, nagyon megalázó. Megszüntetésével nemcsak a fodrászsegédek, hanem a munkaadók is jobban járának. A kiszolgálási illetményt kellene kárpótlásul felemelni.

— **Nem történt gyilkosság Hajdúböszörményben,** mint azt néhány nappal ezelőtt jelentették. Tóth Gáborné Kiss Erzsébetet felakasztva, halva találták és a testén talált gyanús sérelmi nyomokból következtettek arra, hogy gyilkosság történt és csak azért akasztották fel, hogy a gyanút eltereljék. Dr Erdélyi Gábor, a debreceni vizsgálóbiróság vezetője boncolást rendelt el és kihallgatásokat tartott. Az adatokból azt állapitották meg, hogy nem történt bünceselekmény. Nem gyilkosságról, csak öngyilkosságról van szó. A temetési engedélyt megadták.

— **Gyomor-, bél-, máj- és anyagcserebetegek** szivesen isznak reggelenként felkeléskor egy-egy pohár természetes **„Ferenc József“** keserüvizet, mert ennek hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. — Kérdezze meg orvosát!

— **Meghalt Tépe községben** tiltott műtét következtében Csehóczky Józsefné Pozsgai Teréz. Dr Erdélyi Gábor debreceni vizsgálóbiró elrendelte a boncolást és a helyszini kihallgatásokat, hogy a bünösöket kiderítsék.

— **A budapesti Corvin-téren három munkást megölt a kiszivárgó gáz.** A munkások egy szertárba mentek be, melyet annyira megtöltött a gáz, hogy azonnal elvesztették eszméletüket és mivel nem volt a közelben senki, aki segítségükre lehetett volna, meghaltak a gázmérgezéstől. A vizsgálat megállapította, hogy az utcai gázvezeték csöve repedt el a szertár alatt és úgy szivárgott fel a gáz a szertárba.

— **Háromheti fogház a lopott terítőért.** Az Arany Bika étterem egyik asztalterítőjét ellopta Gyermán János napszámos, aki özvegy Feke Sándorné útján akarta értékesiteni a zsibogóban a lopott terítőt. Az értékesitésnél rajta vesztettek és így csütörtökön a biró elé került Gyermán, akit két hétre, az özvegyet pedig egyheti fogházra itéltek el. Az itélet jogerős.

— **Lopott zálogcédula értékesitésében segédkezett** Polláik Sándor, aki ellen orgazdaság miatt indult eljárás. Ügyét most tárgyalta a debreceni törvényszék. A tárgyalásra a balassagyarmati fogházból kisérték elő Polláikot, ahol lopás miatt vették őrizetbe. Polláikot orgazdaság miatt a debreceni törvényszék elitélte 15 napi fogházra.

Erdélyi testvériskola

A Csapó-utcai református népiskolai körzet tanulói Erdélyből akartak maguknak testvériskolát választani. A körzeti tantestület a szilágysomlyói református iskolát ajánlotta. A mult iskolai év végén több könyvet küldtek a növendékek Szilágysomlyóra.

Március 15-én 20 darab olvasnivaló könyvet adnak fel a postára, hogy azt az ottani iskolás gyermekeknek kiosszák. 107 pengőt küldenek arra a célra, hogy azzal az ifjúsági könyvtárt gyarapitsák.

Szilágysomlyót a körzet nem önkényszerüen választotta. Szilágysomlyó lelkipásztora Kovács Zsigmond esperes. A debreceni Kollégiumnak volt jeles tanulója, esküdtfelügyelő diákja. Azután a Nagytemplomban hirdette az Igét, mint a debreceni egyház egyik segédlelkésze.

— **Nagyléta és Székelyhid közötti vasútvonal kiépitése.** Többször szó volt már arról a tervről, mely szerint a MÁV kiépitené a Nagyléta—Székelyhid közötti mintegy 8 km-es szakaszt s ezáltal Margitta és Észak-Erdély közvetlen csatlakozást kapna Debrecen, illetve Észak-Magyarország felé. A terv nem új, mert még békében elkészitette a MÁV ezt a tervet, amelynek kivitelezésére azért nem került sor, mert közbejött 1914-ben az első világháború. Később az országnak ezt a részét elcsatolta a trianoni békeszerződés és a terv így csak terv maradt. Most azonban aktuálissá vált a terv megvalósitása. Bihar vármegye közgyülésének tárgysorozatán is szerepel ez az ügy. Az alispán agyanis előterjesztést tesz, miszerint megkeresik a MÁV-ot és felirnak a kereskedelmi kormánynak, hogy mielőbb építtesse meg a MÁV a Nagyléta—Székelyhid közötti vasútvonalrészt. Hasonló értelmü állásfoglalás céljából megkeresik a szomszédos törvényhatóságokat is.

— **Álkulccsal behatolt ismeretlen kerékpártolvaj** Borsos József kértész Szabolcs ucca 20. szám alatt levő nyári konyhájába és onnan két kerékpárt ellopott, annak gumiját és dinamóját leszerelte, a vázt pedig a helyszinen hagyta. A rendőrség a károsult feljelentésére megindította a nyomozást.

— **Zsaroló cigánytársaságot tartóztattak le** egy nyirségi faluban. A banda egyik tagja jósolt az ottani terménykereskedő középiskolás leányának és a jóslat véletlenül bevált. Erre alapozták zsarolásaikat és állandóan jártak a kisleányhoz. Kisértették, fenyegették, hogy megbabonázzák, ha nem fizet. A hiszékeny leány hónapokon át adott pénzt a cigányoknak, csakhogy meneküljön a megbabonázástól. Ilyen módon 5000 pengőt zsaroltak ki a cigányok. A pénzt a leány az apja pénztárából szedegette ki és amikor a hiányra rájöttek, kiderült az is, hogy hová fizette a leány a pénzt. A csendőrséget már nem tudták „megbabonázni“ és így lakat alá került nyolc ravasz cigány.

— **Sonkát lopott ismeretlen tettes.** Komlóssy Pál korcsmáros, Külsővásártér 2. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen betörő ellen, aki kamarájának ajaját álkulccsal felnyitotta és onnan két sonkát 47 pengő értékben ellopott. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— **Március idusa a zsidó templomban** Március 15-én ünnepi istentiszteletet tartunk délelőtt 9 órai kezdettel a Kápolnási uccai templomunkban, melyre hiveinket és az érdeklődőket s a hatóságokat ezúton hivjuk meg. Rabbiság.

— **Zsidó istentiszteletek.** A debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje március 13—20. Pénteken este mindkét templomban 6.45 órakor, szombaton reggel félnyolc órakor, délelőtt a Kápolnási uccában (ifjúsági) 10, délután félnégy, a felnötteknek mindkét templomban félöt, este 7.40, köznap reggel mindkét templomban 7, este 7.05, Jóm kippur kátán szerdán a Kápolnási uccában délután 1, a Deák Ferenc uccában délután fél 7 órakor. Hitszónoklat: pénteken este a Kápolnási uccában. — Rabbiság.

Színház, film, szórakozás

SZINHÁZI MÜSOR:

Pénteken este: **Angyalt vettem feleségül.** Lázár Mária vendégjátéka.

Szombaton délután: **Mágnás Miska** filléres helyárakkal.

Szombaton este: **Erzsébet,** Lázár Mária vendégjátéka.

Vasárnap délután és este: **Kék Duna.**

Kék Duna

A Jakabffy-társulat kitünő előadásban, vitéz **Jakabffy Dezső** gondos, ötletekben gazdag rendezésbe újította fel a **Kék Duna** operettet. D. **Kovács József** Strauss-alakítása illuziótkeltő szép énekszámai őszinte sikert arattak. — **Antal Ila** kristálytisztán csengő hangja, finom játéka sok tapsot kapott. **Harasztossy Irén** bensőséges játéka, meleg lírája, finom szívhangjai Natasa alakjában megtalálták az utat a közönség tetszéséhez. **Földessy Lilla** robbanó temperamentuma, ügyes játékkészsége, s pompás táncai, **Szokoly Gyula** ízes humorral bearanyozott figurája az előadás erősségei voltak. **Zách János** komoly tehetsége, eredeti művészete a császár figurájában nagyvonalú színész teljesítmén yptrodukált tetszett a fiatal tehetséges **Kovács Iván** hercege. Kitünően egészítette ki az együttest. **Lendvay Lajos, Kárpáthy Maya, Rogoz Imre** és **Zádory István. Fest Vidor** karnagy fölényes művészettel juttatta érvényre a Strauss-muzsika szépségeit.

SZINHÁZI IRODA JELENTÉSE

Pénteken este Lázár Mária vendégfelléptével a remek humorú Vaszary-darab: **Angyalt vettem feleségül** kerül előadásra Néhány kimaradt jegyet még árusít a pénztár. — Szombaton este Lázár Mária felléptével ünnepi díszelőadásban az **Erzsébet,** Huszka-operett, Lázár Mária felléptével. — Szombaton délután filléres helyárakkal **Mágnás Miska.** — Vasárnap délután és este a legszebb Strauss-melódiák operettje a **Kék Duna.**

Március 16-án, hétfőn lesz Fischer Edwin zongoraestje

A művész gyengélkedése miatt a mai napra tervezett koncertet kénytelen volt a Zenekedvelők Köre vezetősége hétfőre, március 16-ára áttenni. — A hangverseny iránt egyébként igen nagy érdeklődés nyilvánul meg városszerte ami érthető is, merthiszen Fischer Edwin ma a világ legnagyobb zongoraművésze.

Ezúton is értesíti a kör az érdeklődőket, hogy amennyiben bérletet óhajt valaki váltani, még mindig megteheti. Bérletek már 1.20 pengős részletre is válthatók s 2—4 pengőért a legjobb helyeken lehet bérelni. A bérleti árak egyébként a napijegyekhez viszonyítva 50—60 százalékos kedvezményt jelentenek. Bérletek, valamint napijegyek a Harmathy könyvkereskedésben levő jegyirodában válthatók. (Piac ucca 7.)

— **Balesetek.** Arcába csapódott az olvasztott forró vas munkaközben Lukács András 34. éves vasöntősegédnek, Csokonai ucca 4. szám alatti lakosnak munkahelyén, a Bocskay vasöntödében. Az olvasztott vas egyik szemét és arcát összeégette. Súlyos állapotban a klinikára szállították a mentők. — Szemébe vágódott egy vasdarab a MÁV műhelytelepen Papp Lajos 30. éves géplakatos, Nap ucca 9. szám alatti lakosnak. A mentők a szemészeti klinikára szállították.

— **Néhai Rácz Károly hírneves cigányprímás özvegye meghalt.** A magyar zene szolgálatában hervadhatatlan érdemeket szerzett Rácz Károly cigányprímás özvegye, fiatfalvi Derzsi Anna életének 84. évében tegnap csendesen elhunyt. Férjéért és családjáért élő jóságos családanya veszett el benne. Férje művészetének elősegítője volt a nyugodt és szép családi élet. Rácz Károlynak díszsírhelyet adott a város, szép síremléket emelt a Városi Dalegylet. Most odakerül férje hült hamvai mellé a hűséges feleség, ki huszonhat évvel élte túl 1916-ban elhunyt és sokat megsiratott férjét. Halálát gyászolják debreceni cigányprímás gyermekei, Rácz Gyula, Rácz Imre és Rácz Károly, a rokonság sorában pedig Rácz Jancsi cigányprímás is. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a köztemető ravatalozójából.

A közönség szava

A „nő a hivatalban" kérdést teszi szóvá egyik olvasónk. Panaszolja, hogy bankokban, magán- és közhivatalokban mindenfele nöket lát az íróasztaloknál. Még mindig vannak férfiak, akik csak a legnagyobb nehézséggel keresik meg a napi kenyeret maguknak és családjuknak, sőt állás után szaladgálók is akadnak, s ugyanakkor jó jövedelmü férfiak feleségei, jó anyagi helyzetben élő szülők leánygyermekei foglalják el az íróasztaloknál helyüket. Szerinte más szempontból is káros ez, mert nagyon sokan a hivatalnoknök és más kereső-nök közül szinte tüntetőleg hangoztatják, hogy sem mosni, sem főzni, vagy más háztartási munkát végezni nem szeretnek. Olvasónk kifejti, hogy aligha ez a magyar nő tipusa, mert az ilyen felfogású leányokból nehezen válik házias-asszony, gyermekeinek élő anya. Rámutat arra, hogy ismer diplomás férfit, jó jövedelmü állással, szép mellékkeresettel, akinek felesége 300 pengős állást tölt be, gyermekük viszont nincsen. Mindazokat a dolgozó nöket, akik családjuk, vagy férjük anyagi helyzete következtében nem kénytelenek dolgozni, akiknek csak cigarettára, kozmetikai szerekre kell az a pénz, amiből helyükön egy férfi családot alapítana, el kell távolítani a hivatalokból — írja panaszos levelében olvasónk — hangoztatva, hogy természetesen, ahol valódi ráutaltság és nélkülözhetetlen tehetség szól a női munkaerő alkalmazása mellett, ezeket az eseteket nem érinti panasza. Napjainkban a becsületes önzetlenség lehet csak alapja társadalmi életünknek — folytatja — és ennek a sokat hangoztatott önzetlenségnek legnyiltabb megcsufolása, mikor valaki elvállal állásokat, amikor egyből is meg tudna rendesen élni, mikor a férj jövedelme is elegendő lenne. Ennek az önzetlenségnek nevében kell sürgősen cselekedni e probléma megoldására.

— **Megkeresztelték Albrecht királyi herceg kisleányát.** Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt tartották meg Albrecht királyi herceg rózsadombi villájában az újszülött királyi hercegnő keresztelőjét. E célra a villa egyik termét kápolnává alakították át, ahol dr Kelemen Krizosztom pannonhalmi főapát szentmisét celebrált Hamvas Endre érseki helytartó és Pálfi Lajos újhaki plébános asszisztenciája mellett. A keresztelőn a szülőkön kívül megjelentek Albrecht királyi herceg növérei közül Gabriella királyi hercegnő és báró Waldbott Frigyesné Alice királyi hercegnő. Utóbbi a keresztanyát, Hohenlohe-Schillingsfürst hercegnő, Henriette királyi hercegnőt helyettesítette. Ott volt továbbá a kir. hercegi család még néhány tagja, valamint báró Perényi Zsigmond v. b. t. t., Hóman Bálint kultuszminiszter és felesége, Ugron Gáborné, Makay Dezső, a főudvarnagyi bíróság elnöke és még sokan mások. Az újszülött a keresztségben az Ildikó, Katalin, Izabella, Henriette, Mária, Alice nevet kapta.

— **Ellopták az Áron Miksa cég 32 méteres drótkerítését.** A tettest Pető Sándor téglavetői napszámos személyében fogták el, aki beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy eladták a kerítést és az árából adott Nagy Sándor nevü barátjának is, aki ugyancsak a Téglavetőben lakik. A debreceni törvényszéken dr Ujházy bíró most tartotta meg a tárgyalást az ügyben. Nagy Sándort mint orgazdát három hétre, Petőt egyhónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **A nyilastelepi egyházrész szabadságünnepe.** Igen szépnek ígérkezik a nyilastelepi egyházrész március 15-iki ünnepélye, melyet négy órakor a gyülekezeti házban tartanak meg. Vitéz dr Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató, a cserkészkerület és a tűzharcos szövetség elnöke mond ünnepi beszédet. A Talpra magyart Szalay Lajos ref. tanító szavalja, az elemi iskola V. osztályának énekkara énekel, Kalocsay Rózsika hegedül, Vitányi László zenekari kísérettel énekel. A műsor elején a közönség a Nemzeti Hiszekegyet, befejezésül a Himnuszt énekli.

Ökölvívás

Az ökölvívást kedvelők táborában érdeklődéssel várják a ref. gimnáziumban vasárnap délután rendezendő KISOK bemutató ökölvívást, különösen a Darai—Vécsei és Daróczy—Farkas pár találkozását.

A bemutató mérkőzéseken a legjobb KISOK kerettagok mérik össze erejüket és a győztesen kikerülők képviselik májusban Debrecen színeit az országos bajnokságokon. A mérkőzések valószínűleg emelt küzdőtéren folynak, ami kitűnő látási viszonyokat biztosít. A négy felnőtt versenyző indulása az ökölvívás népszerűsítését célozza.

Az udvarias betörő levélben bocsánatot kért a lopásért

Vakmerő betörést követtek el Andrássy-út 8. szám alatt Piller Károly nyugalmazott főszámvevő lakásának pincéjében. Ismeretlen tettes az elmúlt éjszaka folyamán álkulccsal felnyitotta a pince ajtaját és onnan két láda sört, nagyobb mennyiségű almát és egy fejszét zsákmányolt.

A betörőnek még arra is volt ideje, hogy bocsánatkérő levelet írjon. A hátrahagyott levélben, melyet a sörösláda helyére tett, azt írja: „Már ne legyek haragudni, hogy ezt a kis karambolt csináltam, de kényszerhelyzetem vitt rá. A sört egyébként már itten megkóstoltam és igen jól esett."

A rendőrség megindította a nyomozást a levélíró tolvaj kézrekerülésére.

Könyv

Benamy Sándor: Mielőtt belepi őket a por

c. új müve Európában és Afrikában játszódik. Egész sora a fővárosoknak Páris, Athén, Kairó stb. és az érdekes alakoknak, D'Albert, Moissi, Tolsztojfiú, Claude Farrére, Wilde Oszkár köztünk élő legjobb barátja: Rozsnyay Kálmán, az azóta szitává lött Jorga, Ady állítólagos gyermeke: Csucsai Péter, Nyirő, Markovics, Rodion, Karinthy Bartók, Szabó Dezső és még számosan vonulnak el előttünk „papucsban" öszinte megnyilatkozásaikban.

Ott állunk József Attila sírjánál, együtt lapozzuk Bartha Lajos világhírű autogramgyüjteményét, résztveszünk több európai állam parlamenti ülésén jelen vagyunk a román fajvédővezér egy ellenféllel való tárgyalásánál, ahol mindenki keresztbe fonja a karját, hogy ne kelljen kezet nyujtania, s pihenésképpen bejárjuk Egyiptomot. — A mumiák, az éjszakai Alexandria, a Szahara s egy földközi-tengeri és balkáni utazás az olvasót is e különös helyekre varázsolja.

— **Halállal végződött kártyarazzia.** Kolozsvárról jelentik: A rendőrség közegei hétfőn este razziát rendeztek a kolozsvári kávéházi helyiségekben. A razzia meglepő eredménnyel járt. Összesen 94 személyt kísértek be a rendőrkapitányságra. Igazoltatásuk után valamennyiöket szabadonbocsátották. A rendőrkapitányságra bekísért egyének között egyébként óriási volt az izgalom. Ennek az ideges állapotnak lehet betudni, hogy az egyik előállított, Horovitz Osiás 68 éves, Rákóczi-út 86. szám alatt lakó magánzó, alighogy átlépte a rendőrkapitányság épületének kapuját, szívéhez kapott, összeesett és pillanatok alatt kiszenvedett. Hozzátartozói állítása szerint Horovitz szervi szívbajban szenvedett. Holttestét beszállították a törvényszék boncteni intézetébe. Halála okául a hivatalos orvosi boncolás szívszélhűdést állapított meg.

MEGHIVÓ

A Debreceni Polgári és Gazdakör 1942. évi március hó 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja rendes évi közgyülését a Hatvan ucca 1. szám alatti köri helyiségében, melyre a tagokat ezennel tisztelettel meghivja az elnökség.

Tárgysorozat:
Évi jelentések.
Zárszámadás és költségvetés
Tisztújítás.
Indítványok

Gergely rázta a szakállát...

Tegnap Gergely-napja volt. Erről a napról mondja a nép, ha zord idő van, hogy „Gergely rázza a szakállát".

Hát az idén elég enyhén kezdődött a Gergely-nap. Több órán át a nap is sütött. Enyhe, simogató tavaszi nap. De aztán elborult és estére még nagy pihékben a hó is esett. Éjszakára pedig egészen hideg lett.

Szóval Gergely azért megrázta a szakállát. Az a vigasztaló, hogy jönnek „Sándor, József, Benedek és zsákkal hozzák a meleget".

Legalább is bizunk ezirányú tevékenységükben.

Anyakönyvi hírek

Születések: Zámbó András téglagyári munkás Kunhalom u. 20. leány Ibolya. Pócs József p. ü. biztos H.-böszörmény, leány Ildikó. Nyári Dezső cukrász m. Garai u. 25. fiú Csaba. Reményik Imre munkafelügyelő, Gazd. Akad. leány Mária. Farkas József npsz. Kishegyesi út, fiú József. Darvas Mihály OTI számellenőr Böszörményi u. 5-c. leány Eszter. Tasnáni Viktor tüzolto Kondor u. 8. leány Juliánna. Takács Antal tov. szolg. szakvtő Kossuth u. 69. leány Magda. Mercz Gyula máv. munkás Bethlen u. 17. fiú Gyula. Albucz János gazd. kocsis Dombos tanya 45. leány Ilona. Nyeste Ferenc máv. Előtvös u. 62. fiú Ferenc. Suba Péter máv. Vágóhíd u. 4. leány Olga. Fekete Lajos szakvtő Böszörményi u. 52. fiú János. Ujj Bálint dohánygyári munkás, Toroczkó u. 3-b. leány Margit. Dr. Lengyel Imre egyetemi lektor Nyomtató u. 10. fiú Imre. Rostás Ferenc npsz. Tegez u. 42. leány Juliánna. Kelemen Lajos éjjeli őr Érmihályfalva, fiú Sándor. Horbász Endre npsz. Dobozi u. 3. fiú Endre. Oláh László parádéskocsis Bellegelő 542. leány Ilona Kornya György máv. Tóth Á. u. 27 leány Irén. Szabó Mihály gépkocsivezető Epreskert u. 11. leány Erika. Fazekas Sándor asztalos s. Kinceseshegy 18. leány Mária. Nagy András gyári munkás Kar u. 5. fiú Sándor. Dr. Versényi György miniszteri titkár Budapest, fiú György. Sámi József máv s tiszt Gróf Vécsey u. 13. leány Márta Ónodi József fuvaros Szoboszlai u. 17 fiú Ferenc. Starniczki István cipész s. Vendég u. 54. leány Éva.

Eljegyzések: Rácz József vill. víz és gáz szer. s. Zrinyi u. 45.—Bota Ilona Zrinyi u. 37. Bacsó Ferenc máv. Egyletkert u. 34.—Sós Jolán Dóczy J. u. 9. Pinczés Péter npsz. Bellegelő 53.—Tar Juliánna Györgyvirág u. 7. Gulácsy János npsz.—Szombati Zsuzsánna Bellegelő 251-e. Tokaji István gazdálkodó, Lorántffy u. 28.—Nyilas Juliánna Csokonai u. 43.

Házasságok: Tunyogi Sándor szobafestő s.—Hernácki Juliánna Olajütő 81. Dávid János asztalos s. Jókai u. 18.—Fehér Irma Vendég u. 74. Rosenberg Lázár keresk. Kiskunhalas—Hirsch Magdolna Arany J. u. 10. Fülöp György fodrász s.—Orbán Irén Bercsényi u. 33. Baksa Imre ny. máv. távirda asztalos Józsa—Mikó Sára Vasöntő u. 4. Kondor György rajzoló Budapest—Frenkel Sára Széchenyi u. 53. Moskovics Sándor gazdálkodó Hodász—Krémer Ilona József kir. hg. u. 58. Agárdi Imre npsz. Hajdúsámson—Király Mária Pulszky u. 15. Radócz András npsz. Bellegelő 13.—Konyhás Mária Nagycsere 38. Léder Ferenc fodrász s. Kar u. 24.—Szücs Margit u. o.

Halálozások: Büte László ref. 12 napos, Hadházi telep. Özv. Papp Ferencné rk. 68 éves, Bellegelő 134-c. Takaró Gábor ref. 72 éves, Vendég u. 28. Tütös Mihály ref. 79 éves, Mező u. 8. Sebők Borbála ref. 31 éves, Simonffy u. 7. Özv. Barna Istvánné ref. 77 éves, Huszár G. u. 48. Papp István ref. 77 éves, Létai u. 14. Basa Ilona ref. 45 éves, Kardos u. 9. Juhász Sándorné ref. 34 éves, Kádár d. 37. Ungvári Éva ref. 12 hónapos, Honvéd u. 50. Stadler Antal rk. 19 éves, Rahó. Szécsi Piroska ref. 14 éves, Hajdúsámson. Tarmiga Józsefné ref. 23 éves, Hajdúhadház. Király Imre ref. 11 éves, Kishegyes 9. Vig Mária ref. 75 éves, Rothermere u. 55. Weisz Gizella izr. 37 éves, Böszörményi u. 10. Szabó Lajos ref. 21 éves, Dicsőffy u. 11. Tóth Ilona rk. 20 éves, Guszana, Czenke Mária ref. 3 hónapos, Vértesi u. 2. Móré István ref. 77 éves, Malvin u. 10.

Közgazdaság

Abraktakarmányigénylés fejőstehenek részére

A Tejtermelők Országos Szövetsége azon fejőstehéntartóknak, akik a termelt tejet közfogyasztásra értékesítik és abraktakarmányuk nincs, korpát utal ki. Felhivom ezért a fejőstehéntartókat, hogy igénylésüket a közélelmezési ügyosztály gabonairodájában (Ferenc József-út 28. Dobozi-átjáró földszint) az ott 2 fillérért kapható igénybejelentési lapon legkésőbb március hó 31-ig adják be. Az igénylőlap beadása alkalmával a fejőstehenek létszáma marhalevéllel igazolandó. Ugyancsak jelentendő az is, hogy a tehéntartó kinek, mennyi tejet szállít. Polgármester.

SPORT

Szabó jobbszélsőt, Szilágyi középcsatárt játszik Nagybányán

A DVSC a héten erős edzéssel készült a tavaszi bajnoki idény első mérkőzésére. Csütörtökön nagy kétkapus edzés volt, melyen kifogástalanul mozgott a csapat, a vasárnap betegsége miatt nem szereplő Csokai térde is javult, úgyhogy játéka bizonyosra vehető. A Rusj elleni mérkőzés és a csütörtöki edzés tanulságai alapján a vasárnapi csapatban Gere játszik középfedezetet, Szabó jobbszélsőt és Szilágyi középcsatárt. A DVSC tehát ezzel a csapattal lép pályára Nagybányán: Kóródy — Csokai, B. Nagy — Zilahy, Gere, Orosz — Szabó, Berecz, Szilágyi, Mester, Sidlik. A mérkőzést Fedák László vezeti.

—o—

A vasutasbajnokság döntőjét március 25-én játssza a Püspökladányi MÁV csapata a szombathelyi Haladással. Eredetileg a DVSC játszana a döntőben, mert a középdöntőben nagy gólaránnyal megverte a P. MÁV-ot. A püspökladányi csapat azonban óvott Berecz szerepeltetése miatt, aki mint villámmal igazolt játékos vasutasbajnokságért még nem játszhatott volna és a mérkőzést az óvás alapján nemcsak a P. MÁV javára igazolták, hanem a DVSC-től két büntetőpontot is levontak. Igy jutott a P. MÁV a döntőbe.

—o—

Erősödik a játékvezető-utánpótlás. Dr Thomas Henriket, a legjobb magyar játékvezetők egyikét örvendetes családi esemény érte, felesége egészséges fiúgyermeknek adott életet, aki a keresztségben László Henrik nevet nyer. Dr Thomas Henriket, a népszerű, kitűnő sportembert sokan keresték fel jókívánságaikkal.

A felsőtiszai amatőrbajnokság mérkőzései is megváltozott sorrendben kerülnek lejátszásra az NB I bajnokság változott sorsolása folytán. A március 22-iki forduló május 3-ra marad és a március 29-iki mérkőzéseket játszák le március 22-én. Az első fordulóban tehát DVSC—DMTE, Böszörményi MOVE—DEAC, B. Turul—DTE, NyTVE—D. Húsos és P. MÁV—NyVSC II mérkőzések kerülnek le játszásra.

A D. Magyarság is erősit, igazoltatta Kisalagit, a Lampart válogatott középcsatárát. A D. Magyarság még nem adta fel bajnoki reményeit.

Húsos—Villanygyár barátságos tréningmérkőzés vasárnap délután a DTE pályán.

Felhivom a Villanygyár ifjúsági játékosait, hogy ma este 7 órára Piac-utca 36. szám alatti klubhelységben szakosztályi ülésre jelenjenek meg.

2203—1942 tk. szám. Árverési hirdetmény-kivonat. 6—1610—1936. A debreceni kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságtól. M. kir. kincstár végrehajtatónak Kaszás Sándor és neje Tyukody Zsuzsánna debreceni (Epreskert ucca 21. C) szám alatti lakos végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 932 P 90 fillér tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a Debrecen sz. kir. városban fekvő és a debreceni 9136 sz. telekkönyvi betétben A I. 1. 2. sorszám 8525, 8526 hrszám alatt felvett 105.80 + 326 négyszögöl területű a Boldogfalvai kert ben, Epreskert ucca 21. C. szám alatt fekvő házra és kertre 2000 kettőezer pengő kikiáltási árban elrendelte. Az **árverést 1942 évi május hó 30. napján, délelőtt 10 órakor a** telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében, Deák Ferenc ucca 17. sz. 1. ajtó fogják megtartani. Az ingatlant a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron eladni nem lehet. Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka melyet a magasabb igéret ugyanannyi százalékára kell kiegészíteni. Debrecen, 1942. évi január hó 23. **Dr Ujlaky sk. jbíró.** A kiadmány hiteléül **Hegedüs** kiadó.

3005—1942. tksz. Árverési hirdetmény-kivonat. 6—2138—1931. A debreceni kir járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság. M. kir. kincstár az Országos Falusi Kis lakásépitési Szövetkezet végrehajtatónak László Sándor (nős Kupás Rózával) debreceni (Doberdó ucca 14. sz.) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1147 P 65 fillér tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a Debrecen sz. kir. városban fekvő s a debreceni 14,776 sz. tk. betétben A + 1. sorsz. 20264—21. hrsz. alatt felvett, a betéti állás szerint 300 négyszögöl nagyságú házhely, a Lóverseny-tér mellett, mig az adó- és értékbizonyitvány tartalma szerint lakóház, udvar és kertből álló és a végrehajtást szenvedő nevén álló ingatlanra 4000 P becsértékben, elrendelte. Az árverést 1942 június hó 22. napján, délelőtt 11 órakor a telekkönyvi hatóság helyiségében (Deák Ferenc ucca 17. sz. első ajtó) fogják megtartani. Az árverés alá eső ingatlant a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron eladni nem lehet. Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb igéret ugyanannyi százalékára kell kiegészíteni. Debrecen, 1942 évi február hó 12. napján. **Füzessy Rudolf** sk. kir. jbíró. — A kiadmány hiteléül: **Hegedüs** kiadó.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

2 filléres aprópénzszükségletét lapunk pénztárában beszerezheti 9—2-ig, 5—6-ig. 1330 vv.

ALKALMAZÁST nyer férfi

Kocsis gazdasági vidéki homoki gazdaságba április elsejére olyat keresek, akinek családjából még kondást és gulyást alkalmazhatok. Értekezni minden kedden reggel 8—9 óra között a kiadóhivatalban, de más kor nem. 1049 vv.

18—20 éves fiút kifutónak felveszek. Csapó 76. (Sütöde.) 1862

Bádogossegédet és gyárimunkást felvesz érckoporsógyár. Híd 10. 1863

ALKALMAZÁST keres férfi

Délutáni irodai munkát keres keresztyén éretségizett fiatalember. — Cím a kiadóhivatalban. 1794

ALKALMAZÁST keres nő

Elmennék gazdasszonynak tanyára vagy vidékre 5 éves kisleánnyommal. Érdeklődni Homok 21. 5. ajtó. 1850

ALKALMAZÁST nyer nő

Kézileányt és angol munkás segédleányt felvesz Löbl Vera ruhaszalon, Miklós 27. 297

Papirzacskóragasztó leányok gyakorlattal felvétetnek. Sas 2. Bán Kálmán. 1874

Kifutóleány, ki iskolába nem jár, felvételik. Szent Anna 39. Füszerüzlet. 1860

Fiatal leány délelőttre felvételik. Autosyphon üzlet, Szent Anna 5. 1867

Gyakorlott segéd- és tanulóleányok felvétetnek. Debreceni varroda Kossuth 42 1807

Önállóan dolgozó fodrászleány Hajdúszoboszlóra a fürdő közelében azonnal felvételik. Érdeklődni lehet 1—3 között Széchenyi 15. em. 1851

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Magánosnő maga mellé venne 13 éves leányt kevés házimunkára. — Bethlen 62. 1844

Házvezetőnőt március 15-re felveszek. Simon, Miklós 27. 1873

Mindenes bejárónőt felvesz egész napra étkezde, Bádogos 1. 1875

Szakácsnő, vendéglői főzésben jártas, működési bizonyitvánnyal — azonnali belépésre felévtetik. Jelentkezés 11 óráig Pesti-u. 27. 1871

Bejárónőt délelőtt 10—3-ig koszt nélkül felveszek. Péterfia 2. ajtó 3. 1870

Bejáró vagy bentlakó megbizható mindenes kis családhoz felvételtik. Csapó 16. Festéküzlet. 1865

Bejárónő felvételtik. Jelentkezés Szent Anna 5. Autosyphon üzlet. 1868

Március 15-re perfekt szobaleányt keresek. — Jelentkezés Simonffy-utca 2/a. I. em. 1846

Mindenes szobaleányt március 15-ére felveszek. Cím: Hatvan 6. Házfelügyelő. 1854

Bejárónőt azonnal felveszek. Csapó 59. Tunyogi Szücs. 1861

AJÁNLAT

Fonásra alkalmatlan angoraszőrből női és férfi kalapot készit Kalapipar, Széchenyi 7. 901 6. 30

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester, Kölcsei 8. 1841 4. 15

Csipkefüggönyöket, valódi klöpli anyagot, 450—300 szélesben, csipkeanyagokat, Rothermere u. 36. keresztépület. 616 4. 29

Kemény és puhafa bútook ízléses kivételben olcsón asztalosnál, Hatvan 39. 1750

Órajavitást vállalok s ócska órákat veszek. Schiffmann, Vendég u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Varrógépet veszek, eladok, cserélek, kölcsönzök. Javtiást jótállással vállalok. Hivásra jövök. Csapó 101. 286 4. 25

Egyenruhát bizalommal rendeljen Tegdesnél, Kálvin-tér 19. Püspöki palota. 1093 5. 4

Legolcsóbban fest, tisztit, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Ócska gramofonlemez kilójáért 1.20—1.40-t fizetek. Két töröttért egy hibátlant adok. — Bíró, Hunyadi 22. 309 3. 24

KERESLET

Amerikai szőlőkénporozó gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni. 1641 vv.

Fogaranyat, ékszert, ezüstöt legmagasabb árban veszek, Fränkl, Piac 56. 17779 4. 15

Aranyat, ezüstöt, briliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1869 3. 20

ÉLELMISZER, ITAL

Válogatott fajalma nagyban és kicsinyben 1 pengőtől kapható. Hatvan 41. 1204 4. 4

Uradalmi fajalma nagyban és kicsinyben egész nap kapható. Széchenyi 22. 1203 4. 4

Martinkai bor, kb. 100 liter, eladó Kölcsei 13. alatt. 1849

OKTATÁS

Naményi gyorsiró, gépiróiskolában kezdő tanfolyam bármikor megkezdhető. Vasúti kedvezmény Batthyány 1. 878 4. 4

Simai gyors- és gépiróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. Államvizsga. 1555 4. 15

HANGSZER

Bécsben képesített zongorahangoló lelkiismeretes munkát végez. — Ebenstein, Csokonai 17. 825 4. 1

Cimbalom kifogástalan állapotban eladó. Honvédtemető 6. 1278 vv.

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség. Előnyös árak. Hunyadi 2. 1106 5. 4

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés, — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac 71. 269 3. 25

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Kovácsműhely Pocsajban kiadó, jómenetelű, kertes lakással. Érdeklődni Honvédtemető 6. 1278 vv.

LAKÁST KERES

Három-, esetleg négyszobás kertségben lévő komfortos lakást keresek május elsejére. Cím jelentkezik a 17—52-ős telefonszámon. 1047 vv.

Állami alkalmazott gyermektelen házaspár szoba, konyha, spájzos lakást keres azonnalra vagy április 1-re. Címet kérem a kiadóba „Állami" jeligére. 1855

LAKÁSCSERE

Kétszobás minden kényelemmel ellátott komfortos kerti lakásomat elcserélném 3 vagy 4 szobás hasonló kerti lakással. Cím a kiadóban. Telefon 27-89. 1048 vv.

VEGYES

Hamis kulyat hímet és nőstényt, magas árban veszek. József kir. hg. 11. 1866

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Finom Bocskai ruha, 12—14 éves fiúnak, eladó. Baranyi 42. 1853

INGÓSÁG ELADÁS

Ócska tégla, 7000 darab eladó. Szent Anna 34. 1876

Zeiss Ikon Super Ikonta 6x6, Tessar 2.8 fényképezőgépemet egybeépitett távmérőkeresővel, teljesen új, eladnám. Rákosi Jenő 5. I. em. 6. 1869

Jókarban levő asztalsparhelt eladó. Honvéd 42. 1843

GAZD. ESZKÖZÖK

Ekék, boronák, lókapák, mérlegek, alkatrészek nagy választékban. Szécsi, Hatvan 61. 1105 5. 4

GAZD. TERMÉNYEK

Szaporitásra alkalmas bőtermő pöszmétebokrok eladók azonnali szállitásra. István-út 4. Füszerüzlet. 1824

ELADÓ HÁZ

Tíz lakással eladó jövedelmező bérház, Ruyter 44. Érdeklődni Kinizsi 75. 591 3. 31

Csapó-u. 100. sz. nagy üzletház eladó. Értekezni tulajdonosnővel. 1804

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Eladó ház Fülöp-u. 15. Ugyanott ajtó, ablak, gerendák, bútorok elköltözés végett sürgősen eladók. 317

Ház eladó Apafi-utca 69. számú, olcsón megvehető. Értekezni Kétmalom-utca 14. Háztulajdonosnál is. 316

5 szobás összkomfortos családi villa gyümölcsössel, garageval eladó. Cím a kiadóban. 1872

ELADÓ HÁZHELY

Kertészkedésre alkalmas Köntösgáti sor 1. sz. 7. sz. telkek egészben épülettel vagy megosztva eladók. Értekezni Kossuth u. 54. 1422

Széchenyi ucca 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 4+

ELADÓ ÁLLATOK

Vérvizsgált, fajtiszta bronzpulyka tenyészkakasok darabja 26 P. Tenyésztojás darabja 1 pengőért előjegyeztethető Saád Gyuláné államilag ellenőrzött bronzpulyka tenyészetében, Aradványpuszta, Szabolcs megye. 1756

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY